

DOMOLJUB

Izbaja vsak štirtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 00 vln., za Ameriko in druge tuje države 4 K 00 vln.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vln.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spil in dopisil se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročilna, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 9.

V Ljubljani, dne 4. marca 1909.

Leto XXII.

Liberalna komedija.

Liberalci so zopet začeli hoditi na kmete. Zadnjo nedeljo so imeli shod v Litiji in v Cerknici; nameravajo romati v kratkem tudi po drugih trgih, kjer štejejo še kaj svojih pristašev. Kolikokrat smo že videli to komedijo! Med ljubljanskimi liberalci se od časa do časa vzdigne kak prerok, ki začne razlagati, da se z lenobo nikamor ne pride, da stranka propada, in da je treba dela. Vedno zapojejo pri tem eno pesem: shode moramo prirejati na kmetih in s svojimi listi moramo izpodrinuti krščansko ljudsko časopisje. Shodi in časopis za ljudstvo, — je vsa njihova mladost.

Saj so jih že imeli shodov in prvaki liberalne stranke — Tavčar, Hribar, Lenarčič in drugi so že hodili od kraja do kraja in v potu svojega obraza vabili kmečko ljudstvo med liberalce. Toda ljudje so jim pokazali fige. Ustanavljali so neodvisne stranke, kovali razne kmečke stranke; pošiljali so agitatorje po deželi, ki so zabavljali tudi proti ljubljanskim advokatom in doktorjem in kričali »kmet kmeta«, samo da bi razcepili naše ljudstvo. Toda vse ni nič pomagalo.

In list? Imeli so »Rodoljuba«, ki je klet kot Turek in rezal glave duhovnikom, razstijali so ga križem naše dežele, pa nazadnje se jim je žalostno stegnil. Ni imel ne bravcev, ne naročnikov. Potem so šli, pa so začeli ustanavljati liste za posamezne dele naše dežele. V Kranju so tamošnji liberalni trgovci in krčmarji skrpali s pomočjo par zmedenih profesorjev tisto fliko, ki pod imenom »Gorenjec« mahlja kot zastava liberalnim desetim bratom na Gorenjskem in budi dobrovoljni smeh pri naših možeh. Tudi »Notranjec« in za njim došli »Belokranjec« imata nekako tak pomen v naši domovini, kakor

punčka s cunj v rokah najmlajšega otročiča za kako družino.

Zdaj hočejo nov list za kmečko ljudstvo in tudi naravnost pravijo, zakaj. Boje se »Domoljuba«. Dobili smo že mnogo pohval za »Domoljuba«; naše ljudstvo je hvaležno za njegovo delo, toda po pravici rečemo, da večje pohvale za naš list ni, nego da se ga liberalci tako strašno boje. Liberalni učitelji so marsikje že pri otrocih začeli vojsko proti njemu; pristni kmečki liberalci se kar penijo jeze, ko ga zagledajo. In to nas iskreno veseli!

Pri zadnjem shodu v Litiji je liberalni nadučitelj postavil »Domoljuba« za vzgled, kako mora biti urejevan kmečki politiški list; rekel je naravnost, da je izvrstno urejevan. Potemtakem smemo sklepati, da smo na pravi poti.

Zdaj pa resno besedo! Kdor bere liberalne liste, vč, kako je notri vse polno osebnega zabavljanja naših mož, zlasti pa naših duhovnikov. Kar cedi se od take cunjice gnojnice, ki jo zlivajo razni pisarji proti našim ljudem. V »Domoljubu« smo se tega boja ogibali in smo neusmiljeno metali v koš razne osebne napade. Naš namen je, podučevati ljudstvo in mu pisati stvari, ki so zanj koristne. Mi nečemo, da bi bilo politično življenje taka surovost in umazanost, kakoršna je med liberalci navadna. To pa povemo; nasproti novim poizkusom liberalne podivjanosti ne bomo držali rok križem. Že danes prosimo vse svoje bravece, naj vsak v svojem kraju skrbno opazujejo, kaj počenjajo liberalci in naj nam vse to natančno sporoče. Mi smo pričakovali, da bo v naši deželi zdaj nekaj časa mir, in da bomo posvetili vse svoje moči samo izobrazbi in gospodarskemu napredku.

Kakor se kaže, bo treba tudi še vojske. Pripravljani smo! Naj si nikar ne domišljajo liberalni učitelji, da smejo, kar jim drago, in da se nihče ne bo uprl nji-

hovim nakanam. Tudi liberalnim krčmarjem in štacunarjem povemo, da naše ljudstvo ne trpi več njihove nadvlade. Motijo se, če mislijo, da bodo še kedaj razbijali naše kmečke shode. Dr. Žerjav, ravnatelj liberalne zveze, je v Litiji naravnost povedal, zakaj imajo zdaj liberalci večjo korajžo: kmečki shod v »Unionu« o starostnem zavarovanju jim jo je dal. Povedal je tudi, da izvirajo hujskarije na kmetih proti poslancem v tem oziru od liberalcev in je napovedal, da bodo liberalci izdali knjižico o zavarovanju, ki bo seveda v prvi vrsti imela namen ščuvati ljudi proti naši stranki in njenim poslancem. Obeta se torej nekaj burje. Mi se je ne plašimo. Burja čisti. Kdor noče imeti miru, naj si pa sam pripiše posledice svoje vojske. Da bodo liberalci tudi pri svojem novem naskoku temeljito tepeni, zato jim jamčimo.

Političen pregled.

KAJ BO S PARLAMENTOM?

Hudi časi so: Na Balkanu se nebo temni in vsak trenotek zabobni lahko vihar; kadar je pa zunaj hiše slabo vreme, bi moral vsaj doma biti mir. Toda pri nas niti tega ni. Kljub temu, da se nahaja država v usodepolnem trenotku, ne more Binert napraviti reda v drž. zboru. S svojim nesrečnim, »predpustnim« ministrom se je zameril na vse strani, tako da je sedaj v zbornici krog 250 poslancev proti njegovi vladi, med njimi v prvi vrsti »Slovanska jednota« in socialni demokrati. Mož je v škripcih. Dasi smemo upati, da se sedanji politiški oblaki razidejo brez toče, se vendar utegnemo tudi zmotiti — in kaj tedaj? Vojska pred durmi, državni zbor na neče dovoliti vladi niti vojaških novincev! Vrhu tega že dol-

go čaka rešitve predloga o podržavljenju železnic in delegacije bi se morale tudi sniti zaradi odškodnine Turčiji. Ta teden se je Binert pogajal z voditelji strank, toda kako bo v zbornici, ko se poslanci zberejo, se še nič ne ve. Ministrski predsednik je vendar toliko razsoden, da ne misli državnega zbora razgnati in razpisati novih volitev, temveč zasedanje zopet samo zaključiti, če bi se pokazalo, da niso stranke voljne izpolniti vladinih želja. Vladar je tudi odločno zahteval od Binerta, naj doseže, da zbornica dovoli vojaške novice, če pa tega ne bo storila, naj jo zaključi in si pomaga brez nje s paragrafom 14. — Državni zbor se snide dné 10. sušca, če pa ne bo delal, ga vlada skliče vnovič šele jeseni.

SLOVANSKA JEDNOTA

je Nemcem trin v peti. Upali so, da bo znana slovanska nesloga preprečila skupno delo severnih in južnih Slovanov v zbornici, toda ta pobožna želja se jim ni hotela uresničiti. «Slovanska jednota» bo nastopila v zbornici. Nemci se tudi s tem tolažijo, da bodo Čehi začeli zopet v zbornici z obstrukcijo; v tem slučaju bi vlada državni zbor razpustila in Nemci bi razkričali Slovane kot sovražnike Avstrije, ker v najresnejših trenutkih nočejo delati v državnem zboru. Toda tudi ta tolažba je slaba. «Slovanska jednota» je toliko močna, da ji ni treba ragelj in trobent, ako hoče preprečiti parlamentarno delo, a obenem tudi toliko razumna, da vé računati z nujnimi državnimi potrebami. Varovala bo državne koristi, a zaradi tega ne bo pozabila svojih. Med zahteve «Slovanske jednote» spada tudi zahteva po predsedniškem mestu, ki ji po vsej pravici gre, ker je sedaj najmočnejša skupina v parlamentu.

Glasovi o jugoslovanskem ministru še niso popolnoma potihnil. Kako stališče zavzema pri tem «Slovenski klub», je «Domoljubovim» bravcem že znano. Vendar pa meni «Slovenski klub», da bi Jugoslovani v slučaju, če vlada ne odpravi ministrov-rojakov, mogli poslati v ministrstvo svojega zastopnika. — Vendar pa vprašanje o jugoslovanskem ministru-rojaku ni sedaj na dnevnem redu, kadar pa bo, bo o tem seveda odločevala «Jugoslovanska zveza».

MIR S TURKOM.

Slednjič je ta sitna reč s Turčijo vendarle poravnana. Dné 26. svečana sta obe vladi — naša in turška — podpisali pogodbo, vsled katere priznava Turčija, da je Bosna in Hercegovina last avstro-ogrške monarhije. Obenem je tudi vojko avstrijskega blaga ponehal in zdaj mora naša država le še izplačati onih 50 milijonov odškodnine. Turški zunanji minister Rifaat-paša se je mudil pretekli teden na Dunaju, kjer se je posvetoval z našim zunanjim ministrom Erentalom. Dné 1. sušca ga je cesar sprejel v avdienci.

Človek, obdarjen z navadno pametjo, bi mislil, da je stvar sedaj poravnana. Turčija je priznala, da je Bosna in Hercegovina postala avstrijska posest, zato dobi

odškodnino in — amen. A kaj še! Srbija se prav nič ne ozira na to avstrijsko-turško pogodbo in slejkoprej trdovratno zahteva, da mora naša monarhija odstopiti njej kos Bosne in Hercegovine, ki sta kupljeni z avstrijsko krvjo in z avstrijskim denarjem. Zato mora Avstrija s Srbijo enkrat dodobra obračunati. Mi sicer

NEČEMO VOJSKE.

Kajti Avstrija bi ne imela od nje nobene koristi, stala bi jo pa velikanske svote denarja. Srbija bi bila končno gotovo premagana, toda vojnih stroškov bi nam ne mogla povrniti in tako bi trpeli obe državi samo veliko škodo, ki jo je mogoče preprečiti, ako hoče Srbija biti pametna. A sedanji položaj je tudi neznosen. Avstrija se mora pripraviti na vojsko in tak oborožen mir ne stane veliko manj kot prava vojska, zlasti če bi trajal dalj časa. Zato je naš zunanji minister Erental naznanil velesilam, da je Avstrija pripravljena dati Srbiji kakih gospodarskih ugodnosti, toda srbska vlada mora izjaviti, da ne misli na vojsko, in v dokaz za to mora takoj prenehati z oboroževanjem. Nikakor pa ne more Avstrija odstopiti Srbiji kakega kosa svoje posesti v Bosni, in ako Srbija ne opusti te zahteve, bo morala slednjič odločiti vojska. Glede gospodarskih koristi se je Avstrija pripravljena pogajati s Srbijo in bi rada sprejela kak nasvet in posredovanje drugih velesil. Sedaj jih Avstro-Ogrska še ne more naštet, ker bi to zopet povzročilo dolgotrajno pogajanje in bi se skoro neznosni stroški oboroženega miru le pomnožili. — Torej Srbi imajo podano roko, ki jo naj prijateljski stisnejo, pa bo mir! Toda

SRBIJA NEČE MIRU.

Še vedno se hiti oboroževati in pripravljati na vojsko ter ne jenja zahtevati, naj ji Avstrija odstopi spodnji del Bosne in Hercegovine, ki bi jo vezal s Črno goro in z morjem. S tem seve izziva Avstrijo, ki vendar ne bo toliko nespametna, da bo dala kos zemlje, ki jo je drago plačala, Srbiji v bogajme. Toda Srbija je previdna. Kakorhitro ji kdo očita, da bo s svojim oboroževanjem provzročila vojsko, se izgovarja, da na vojsko niti ne misli in da se le pripravlja za slučaj, če jo Avstrija napade. Najprej hoče vzeti Avstriji del Bosne, in ko ta brani svojo pravično posest, pa zavpijejo Srbi: vidite, napasti nas hočejo! Lepa miroljubnost, kajne! Pri tem ji še

RUSIJA DAJE POTUHO.

Ko je avstrijsko časopisje dokazalo, kako neopravičene in nevarne so srbske zahteve, in začelo ostro pisati proti Srbiji, je dobra mamica Rusija takoj mislila, da mora braniti svoje nebogljeno srbsko dete, in je začela žugati, da pohiti 800 tisoč Rusov Srbiji na pomoč, ako se vname vojska med njo in Avstrijo. Toda v tem slučaju, da se rusko vojaštvo vmeša v avstrijsko-srbski spor, je Nemčija dolžna kot naša zaveznica nam pomagati. Ko je Nemčija Rusiji to namignila, so ruski časopisi postali takoj bolj krotki, ker si Rusija, ki se

ji še niso zacelile niti rane iz zadnje vojne z Japonci in ki se opravičeno boji izvrstnega nemškega orožja in močne nemške armade, nikakor ne more želeti vojske z Nemčijo. Zato je ruska vlada izjavila, da ne misli na vojsko in da le predlaga zopet

MEDNARODNO KONFERENCO.

Zlasti ruski in angleški listi so po prikloplitvi Bosne zagnali krik, da se morajo velesile sestati na mednarodno posvetovanje, da se tako reši balkansko vprašanje mirnim potom. Ker pa ni bilo mogoče doseči edinosti glede take konference in zlasti, ker sta se Turčija in Avstrija začeli sami pogajati o mirni poravnavi, so države sčasoma pozabile na konferenco. Sedaj, ko se je naša država s Turki sporazumela, bi bila taka konferenca res nepotrebna, če bi Srbija vedno in vedno ne kričala po Bosni kot lačen orok po kosu kruha. Najprej so države mislile, da vojsko preprečijo, ako skupno zahtevajo od Srbije, naj opusti svoje nade na Bosno in naj se zadovolji z gospodarskimi ugodnostmi. To misel so zlasti podpirale Francija, Nemčija in Italija, le Rusija se je sprva branila posredovanja. Slednjič se je tudi ta udala in mislilo se je že, da se na ta način poravnava avstrijsko-srbski spor. Toda spricho srbske trmoglavosti so politiki spoznali, da bi tak opomin v Belgradu najbrže ne zalegel veliko — in tako je mednarodna konferenca zopet priplavala na površje. Za konferenco se trudita zlasti Angleška in Rusija. Avstrija ni proti njej, ker so vse velesile v tem edine, da Avstrija ne more odstopiti Srbiji svoje posesti v Bosni, in bi torej kaj takega na konferenci tudi ne zahtevale; nasvete velesil glede gospodar. odškodnine Srbiji je pa Avstrija itak pripravljena sprejeti. Angleški državni tajnik za zunanje zadeve Eduard Gre meni, da bi se vršila balkanska konferenca meseca sušca v Parizu in da bi se ne bilo težko sporazumeti, ker se je Turčija, ki jo v prvi vrsti zadeva priklopitev Bosne, že pobotala z avstro-ogrsko monarhijo.

Angleži predlagajo še drug način poravnave. Znano je, da evropske velesile do sedaj še niso priznale sedanji srbski vladajoči rodovini Karadjordjevičev pravice do prestola, ker si ga je prilastila z umorom prejšnjega kralja Aleksandra. Zato menijo angleški listi, da bi se kralj Peter zadovoljil in pomiril, če bi ga cesar Franc Jožef priznal za pravega vladarja Srbije in tudi druge države pridobil za to. — Toda, to so najbrže le angleške domišljije.

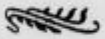
NEODVISNOST BOLGARIJE.

Bolgarskega kralja Ferdinanda so nedavno sprejeli v Peterburgu z vsemi častmi, ki gredo priznanemu kralju. Toda Ferdinand se je na lastno pest proglasil za kralja in Bolgarsko za neodvisno carstvo, vsled česar je prišel s Turčijo navskriž, a tudi druge države ne priznajo bolgarske samostojnosti, dokler se ne sporazume s Turčijo. Ko so torej sprejeli Ferdinanda v Peterburgu s kraljevimi častmi, so Nemčija, Angleška, Italija in Francoska izjavile, da Ferdinanda še ni-

kakor ne priznavajo za samostojnega kralja, in ruski zunanji minister se je moral radi tega pri drugih vladah opravičiti. — Kakor kaže, bo moral Ferdinand še precej časa čakati, preden bo nosil z vso pravico kraljevski naslov, ker pogajanja s Turčijo je počasi napredujejo.

SVOBODNA ŠOLA.

Ko ima vsa evropska politika dosti opraviti z Balkanom, nadaljujejo francoski brezverci po tihem svoje pogubonosno delo. Redove so srečno pregnali, cerkve oplenili in sedaj v prvi vrsti skrbe, da vzgoje tudi francosko mladino v brezverskem duhu. V francoski šoli vladajo sedaj strašne razmere. Zaničevanje krščanstva, obrekovanje Cerkve in duhovnikov, potvarjanje zgodovine na škodo vere — vse to je v ljudski šoli na dnevnem redu. Otroke, ki jim uide kaka verska besedica, učitelj v šoli zasramuje in zasmehuje in ostro kaznuje. Mnogi svobodomiselni učitelji pa se izpozabljajo tako daleč, da otroška srca zastrupljajo z nesramnim, nečistim govorjenjem. Če pa skušajo starši braniti vero in nepokvarjenost svojih otrok — so strogo kaznovani. Take sadove rodi svobodna šola!

LISTER.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J

(Dalje.)

Naslednje dni je doživel Lucij bridke izkušnje. Zaman naganja Tigelina, pretorja, mestnega prefekta in najvplivnejše senatorje, naj prično tožbo zoper Gesija Flora, češ, da se mora sam takoj vrniti v Palestino. Vsakdo izmed njih ga tolaži, takoj prihodnji mesec pride vse na vrsto! Kmalu nato mu pa pravijo, da se mora poprej izvršiti mnogo drugih tožb. Slednjič izlavi Tigelin, da je želja cesarjeva, odložiti zadevo do njegove vrnitve z Grškega. Tako mine teden za tednom, mesec za mesecem. Lucij ima neprestano pred očmi svoje visoke načrte, na katere ga spominjajo v prvih mesecih zlasti goreča pisma kraljice Berenike. Zato pridno nadaljuje svoje obiske pri vplivnih osebah in se udeležuje veselic in slovesnih gostij, katerih pa ne upa popisati brez sramu svojih materi in sestri.

Tako pride pomlad, obenem pa novica, da se vrača cesar v Italijo. Tudi se jame širiti govorica, da je Cestij Gal padel pri Neronu v nemilost in da je ta izročil vojsko zoper Jude Vespazijanu, zmagovalcu Britanije, in njegovemu sinu Titu Flaviju. To vleče Lucija še bolj v Palestino, kjer bi se bojeval in odlikoval pod najslavnejšimi poveljniki rimskega cesarstva. Kljub temu mora ostati v Rimu in piti čašo gnusobnosti in studnosti, katero mu vsiljujejo Tigelin in drugi razuzdanci.

Končno pride Neron v Rim, in sicer kot zmagovalec na polju lepih umetnosti. Pred njim nesó z velikanskim sijajem stotine zlatih in srebrnih vencev, katere si je priloril s svojim »božanstvenim petjem« in igranjem na citrah v vseh grških gledališčih. Sam stopa v mesto kot bog Apolon s citrami v roki. Raz pleča mu visi škrlatni plašč, posut z zvezdami, glavo pa mu venča krona zmagovalca. Ugledno meščanstvo in cestna drhal, vse mu hiti naproti in kliče podlemu morilcu svoje matere in soproge: »Pozdravljen, naš bog, pozdravljen!«

Pozdravlja ga tudi Lucij, ki se je šel s Tigelinom in senatom klanjat prihajajočemu vladarju. Sramuje se samega sebe, kakor mu je po pravici rekla mati. Za plačilo je povabljen zvečer na cesarski obed, kjer se mu nudi prilika, da se še bolj poniža v prahu pred Neronovo gnusobo. Tu visi onih tisoč osemsto in osem vencev, katere je prinesel cesar z Grškega. Nekdo izmed gostov predlaga, naj se vsi kipi nekdanjih vojni zmagovalcev pomečejo v veliko mestno kloako, Neronu pa naj se postavijo oltarji in svetišča. Nasvet se sprejme z gromovitim ploskanjem. Samo Lucij ne more hliniti tako veselega obraza kakor drugi gostje. Zato vpraša Neron poleg sebe sedečega Tigelina, kdo je oni mladi tribun, in se baha na ves glas, da takoj odpotuje v Jeruzalem, kjer ukoti uporno judovsko ljudstvo z močjo svojega božanstvenega petja. Nato vpraša Lucija, kako mu ugaja ta duhoviti načrt.

»Na ta način prekosiš celo božjega pevca Orfeja, ki je užugal s svojimi čarobnimi glasovi divje zverine!« odgovori tribun.

»Misliš, da se mi ne posreči ta načrt?« vpraša Neron, katerega je spravil Lucijev odgovor in vidno zadrego.

»Kaj je tako mogočnemu bogu, kakor je tvoje veličanstvo, nemogoče?« vzklikne Lucij in se mu globoko prikloni.

Zdajci stopi v šumečo dvorano truma pevk in plesalk, ki proslavljajo cesarja kot največjega umetnika, kar jih je kdaj videl svet. Nato vzame cesar zlato liro in stopi v kolo razuzdanih žensk, da otvori ples. Navdušeno ploskanje pozdravlja cesarjaglumauča.

Z gnusom in studom premišljuje Lucij drugi dan na materinem vrtu dogodke prejšnjega večera. Je-li vredno poštenega človeka, vladati tako suženjsko nadahnjeno ljudstvo, kakor so Rimljani od časov Avgustovih? Sramota! Ne, Lucij ne more dalje strpeti v Rimu! Samo to še želi nčakati, kako se izteče njegova pravda zoper Flora, potem pa se takoj popelje k vojnim četam v Palestino. Ako ga je usoda res izbrala za bodočega vladarja, si hoče priloriti cesarsko žezlo z mečem, ne pa s klečeplaztvom krog rimskih senatorjev in podle drhall. In kako hoče planiti na to ničvredno svojat, ko bo odičen s cesarsko krono! Zopet bo zavladata po širni državi nekdanja poštenost in priprostost. Sicer ljubi Berenika blišč in sijaj, toda njeno častihlepje in njen ponos najde primerno in zadostno uteho, ako povzdigne rimsko ženstvo do nekdanje časti in slave.

Zakaj neki še ni odgovorila na njegovo zadnje pismo, dočim ga je poprej tako skrbno obveščala o vseh najnovejših dogodkih v Palestini? Niti tega mu ni sporočila Berenika, da sta Vespazijan in Tit zbrala svojo vojsko pri Ptolemajdi, odkoder si osvojita najprej posamezne pokrajine in šele potem udarita svojeglavno jeruzalemsko mesto. Odkod ta nezaupnost?

V te in podobne misli se zataplja Lucij, sedeč ob vodnjaku v hladni senci bezgovega grmičevja. Tu se mu približa sestra in mu ponudi svojo roko v pozdrav, rekoč: »Kako si vendar blede in zaspan. Lucij! Življenje, kakršnemu se udajaš zadnje dni, škoduje tvojemu zdravju in napravlja vrhutega tudi meni in materi nepotrebno skrb in žalost!«

»Prav imaš, sestrice! Ravno zdaj sem sklenil pričeti drugačno življenje! Na vsak način moram iz Rima! Naj tulijo rimski volkovi sami, če se jim ljubi!«

»Poznam mnogo srečnih ljudi, ki si ne iščejo zabave v tej družbi! Le poglej Pavlina —«

»Dà, dà, saj mi je vse znano! On je kristjan kakor ti in mati, ki želita, da bi tudi jaz sprejel to tujo vero. Toda vajin trud je zaman, jaz ostanem zvest veri svoje domovine, saj ima mnogo lepega in dobrega. Poleg tega je zagrozil cesar vsem kristjanom s smrtjo. Neprestano se bojim za té in mater, zlasti ker ta Pavlin občuje s poglavarji vaše stranke in mi zna slednjič pripeljati v miroljubno hišo vohane mestnega prefekta. Potem smo izgubljeni! Le nikar se mi ne čudi, ko dobro vem, da je oni stavec, ki ga imenujete Petra, vaš veliki duhovnik, ali kakor ga že nazivajo kristjani!«

Lucila hoče odgovoriti; tu se nenadoma razmakne zeleno bezgovje in pred njo stoji — Tigelin.

»Oprosti, milostiva gospa!« vzklikne razuzdanec in obsipava deklico s predrznimi pogledi; »saj veš, da se s cesarjevimi naročili ne sme odlašati! Vrtnar mi je povedal, da najdem vrlega tribuna tukaj ob vodnjaku, zato nisem dal naznaniti svojega obiska! Kako me veseli tvoja navzočnost, cvetica dražestna! Čemu torej siliš odtod?«

Potem naznani tribun, da se prične tožba zoper Flora sredi meseca maja pred cesarjem samim.

»Kolikola sreča, da smeš govoriti vpričo božanskega Nerona! Toda samo nekaj dni je še čas, da se pripraviš za ta vevažni dogodek! Zato sem takoj prihitel semkaj in ti kot tvoj dobri prijatelj sporočil veselo novico! Žal, da sem storil svojo dolžnost v tako neprilичnem trenutku —«

»Zelo se varaš, prefekt Tigelin,« prekine Lucij v svoji vidni nevolji cesarjevega ljubljence, »deklica, s katero sem poprej nekoliko pokramljal, je moja sestra!«

(Dalje prihodnjšč.)

Razgled po domovini.

Liberalna ljubezen do kmeta. Liberalci so si res povsod enaki. Nobenega človeka ne črtijo bolj nego duhovnika in kmeta. Prvega kakor drugega napadajo neprestano po svojih umazanih listih. Kmeta poznajo samo pred volitvami, ko bi ga radi ogoljufali za njegov glas, po volitvah imajo pa zopet zanj samo psovke in prazne besede. Kakršni so naši kranjski liberalci, prav taki so tudi spodnještajerski. »Slovenski Gospodar«, glasilo štajerskih kmetov, prinaša to-le: »Čudne izraske poganja narodno-napredna stranka pri nas na Spodnjem Štajerskem. Pred kratkim smo poročali, da so se zvezali narodni strankarji v Framu pri občinskih volitvah z nemškutarji proti slovenskim kmetom. Iz istega kraja dobimo še drugo čudno vest. Tamošnje kmečko bralno društvo, ki je v liberalnih rokah, se odslej ne bo več imenovalo »kmečko«, ampak samo bralno društvo. Narodni strankarji se torej stramujejo imena »kmet«. Kmalu bodo deželnozborske volitve in takrat bo treba liberalno stranko opomniti na take ljubeznivosti nasproti kmetu.«

»**Svobodna šola**« v pravi luči. Tajnik »Svobodne šole«, Bernhard, je prišel dne 16. februarja na zborovanje Pijevnega društva v Währingu. Krščansko-socialni govornik Berger se je bavil v svojem govoru s »Svobodno šolo« ter dokazal dvojni obraz: enkrat pravi, da hoče strogo izpolnjevanje sedanjega državnega šolskega zakona, drugokrat pa, da hoče odstraniti verouk iz šole. Vpraša torej navzočega tajnika, kateri je pravi namen. Tajnik Bernhard izjavi, da je Berger zmerno govoril in da mu vsled tega odgovarja. Naloga »Svobodne šole« je, propovedovati sovražstvo in zaničevanje nasproti cerkvi. Svoj strupen govor je sklenil: Fiat mundus, pereat ecclesia! (Naj se ustanovi novi svet, a ugonobi cerkev!) S tem je celo lasno povedano, kam merijo težnje različnih naprednih ali svobodomiselnih strank pri vseh narodih. Boj ni naperjen proti takozvanemu klerikalizmu, ampak naravnost proti vsaki pozitivni religiji. Samo, da vsi bojovníki za ta cilj niso tako odkriti kakor Bernhard. Janova glava je njemu sveta. Ljudstvu nočejo povedati resnice in se mu hlinijo. Tako je tudi z našo liberalno in učiteljsko stranko. Preveč strahopetna je, da bi povedala ljudem svoje končne namene, za to se zavija v linavsko obleko in pridiga boj proti klerikalcem, misli pa cerkev in vero. Naše ljudstvo je že do dobra spoznalo namene teh svobodomiselnih in zato jim ne more verovati, četudi v »Našem listu« sto in stokrat ponavljajo, da niso nasprotniki vere. Poznamo hinavce.

Nova trgovina v Ljubljani. Nasproti Vodnikovemu spomeniku je otvoril novo trgovino g. Janko Zeleznikar, ki je imel pred letom trgovino v Kordinovi hiši. Znanega trgovca vsem somišljenikom najtopljeje priporočamo.

Kranjski liberalci na lovu. Naši liberalci si tudi na stara leta ne privoščijo

miru. Mladi hočejo postati. Zato so začeli sedaj, ko se bliža spomlad poletavati na deželo. Napravili so nekaj klavernih shodkov v nekaterih liberalnih krajih. Naši može ne bodo šli na lim raznim vabljivim zankam, katere so začeli nastavljeni liberalci začeniši od Tavčarja pa dol do Zerjava. Svoje malo vredno in poležano blago naj prodajajo le svojim somišljenikom, mi ga ne potrebujemo. Zato naj brijejo svoje burke liberalci sami med seboj, mi jih ne bomo hodili gledat in poslušat.

Umirovljen je na lastno prošnjo dolgoletni profesor pastirstva na ljubljanskem bogoslovnem semenišču velezaslužni monsieur Anton Zupančič.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščen je č. g. Franc Sparovec, kaplan v Moravčah za župnega upravitelja na Vrhopolje. — V Moravče pride kot kaplan č. g. Janez Lovšin, kaplan v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

V Ljubljani smo dobili minoli in tekoči teden obilo snega, tako da je promet po cestah in trgih močno oviran.

Nemškutarija se širi po naših c. kr. uradih. Popolnoma slovenske stranke so začele dobivati razne nemške dopise in pozive. Kdaj bo vendar konec teh nečednih razmer. Saj vendar nismo na Nemškem.

V Radečah je bil dne 21. februarja dobro obiskan shod železničarjev. Govorili so poslanec dr. Krek, dr. Benkovič in urednik Moškerc. Soc. demokratje, ki so se na zadnjem shodu zelo širokoustili so se menda skrili po brlogih, ker razun par kričačev ni bilo videti nikogar. Zagorski general Čobal, ki je imel zadnjič jako veliko povedati je ostal doma. Že ve zakaj.

Trbovlje. Predzadnji četrtek 18. svečana je bila tukaj krščena binpol let stara deklica, katero so našli drvarji v gozdu dne 15. avgusta 1902. Zadeva se je sicer naznanila kompetentni oblasti, a mati otrokova se ni mogla izslediti. Otroka je zredila Cecilija Singer; ker je ta radi dela romala od kraja do kraja — bivala je v Petrovacu, v Blevju, Uvacu, Sarajevi in Pali — je ostal otrok brez krsta. Meseca septembra lanskega leta je prišla Cecilija Singer z imenovanim otrokom iz Reke radi dela v Trbovlje, kamor je priromalo v zadnjem času radi razširjenja tukajšnjega industrijelnega podjetja na stotine delavcev raznih jezikov. Deklica, ki je dobila ime Marija, je pri krstu sama odgovarjala in molila vero in očenaš v hrvaškem jeziku. Botra ji je trgovčeva soproga gospa J. Dvoršak.

Širite »Domoljuba«. Res je, da je naraslo število naših naročnikov tudi letošnje leto, vendar je pa še mnogo krajev, kjer bi se list lahko še bolj razširil. Zato na delo zanj.

Sedaj ne v Ameriko. Prijatelji in naročniki našega lista g. J. Gl. iz Dulag ta v Ameriki nam piše pismo, v katerem nas prosi, da opozorimo vse Slovence, da se niso še prav nič izboljšale razmere v

Ameriki. Dela ni tam, marsikdo si želi domov, ko bi le imel potrebnega denarja. Zato ne silite v sedanjem času žez morje. — Podobno izjavo je poslala »Slovenca« tudi »Rafaelova družba« za slovenske izseljence v Ameriki. — Naš list je prinesel iz raznih krajev Amerike dopise naših rojakov ki svare v tem času pred izseljevanjem. Da bi le hoteli naši ljudje te nasvete uvaževati!

Liberalci in sv. misijon. Ptujski župan Ornič je prepovedal sv. misijon, katerega so č. o. minoriti na Ptuj napovedali bil za čas od 28. februarja do 7. marca, češ da na Ptuj in v okolici razsaja nalezljiva bolezen (znabiti celo strašna kuga). Ljudje pravijo, da sedaj samo še pričajo Orničevega ukaza, da ne sme noben slovenski kmet več na Ptuj, kupovat Orničevih zemelj in obiskovat štacun ljubljanskih ptujskih Nemcev. Gg. patri so se pritožili, in vlada je dovolila obhajanje sv. misijona, češ da ni nobene ovire. Kajpada liberalcem ne diše misijonske pridige, zato bi jih radi kar po francoskem načinu zatrli. A gospodje liberalci se bodo morali pri takih poizkusih še prepričati, da nismo na Francoskem.

Pri volitvah v bolniški odbor ljubljanske tobačne tovarne je zmagala ogromno večino krščansko-socialna lista. Naši kandidatje so dobili nad poltisoč glasov, soc. demokratični nekaj nad 400. Delavstvo pozna rdečkarje, zato jim ne zaupa svoje blagajne, ki bi se pod socialističnim vodstvom kmalu izpraznila.

Deželnozborske volitve na Štajerskem se prično dne 7. maja. Takrat va splošna skupina. Deželnozborske volitve bodo končane 29. maja. Takrat voli velike posestvo.

Na Koroškem se je že pričel volilni boj. Slovenci upajo pridobiti par mandator. Tudi krščanski socialci nemški bodo napredovali.

V Begunjah pri Radoljici je umrl pretečni teden ondotni župan g. Josip Sodja. Mož je bil dober, le liberalcem se je da preveč izrabljati. Pokoj njegovi duši.

Eksplodija v Škofji Loki. Neka zakonska dvojica v Škofji Loki je stanovale pri nekem gostilničarju, katerega drva so bile naložene tik duri te zakonske dvojice. Zadnji čas je zakonska dvojica opazila, da se njujina zaloga drv čudovito manjša. No pa storila sta naslednje: vzela nekaj svojih drva, jih navrtala. — nasula vani smodnika in jih položila nazaj na prejšnje mesto. In res — nista napačno računala. Še tisti večer je bila eksplozija v gostilniški peči in drugi dan v peči gostilničarjeve spalnice. Tako je prišlo na dan kdo je jemal drva. Dotičnik bo moral pred sodišče.

Umrli je pustno nedeljo v gradu Podsmreka pri Višnji gori graščak Emil Rovenegg, lastnik čebelarske trvdke baro Rotschütz, znan po vseh petih delih sveta. Kolikor je nam znano, je to edina nemška rodovina, ki je stalno bivala v višnji gorskem sodnem okraju. V politiko se

nikoli vtikal. Pred prilično 18 leti je ta rogovina izgubila baronski naslov. O tem je Slovenec« tisti čas obširno poročal. Okolčinom je tvrdka dala skozi več kot 40 let znatnega zaslužka. To leto je prišla v konkurz, vendar je upati, da se še nekaj časa ohrani. Umrl je zapustil deset otrok, ki so večinoma naseljeni po nemških krajih.

Kmečko - stanovski shod na Selih pri Šumbregu, dne 7. t. m. se je nad vse dobro obnesel. Udeležniki so vse govore, lasti pa predavanja gospoda A. Vodeta, čitelja iz Zagradca, z vso pazljivostjo poslušali. G. predavatelj si je izbral za predavanje francosko revolucijo, katero je z zbiranjem na naše sedanje razmere opisal v najpoljudnejši obliki. Bodi mu za njegov trud še enkrat na tem mestu izrečena najopolešja zahvala.

Ubegli slovenski »bankir«. V Clevelandu v Ameriki se je bavil Anton Benek s pošiljanjem denarja v staro domovino. Sedaj je neznan kam izginil in odnesel seboj 1400 po rojakih mu izročene denarja. V Clevelandu je ostavil svojo ženo in nepreskrbljene otroke.

Slovenski znaki. V nemških listih se pritožujejo Ptujčani, da si upajo slovenski antje prihajati v mesto s slovenskimi znaki. To kaže vznemirja njih nemško kri in zato kličejo merodajne činitele na pomoč. Svetujemo Ptujčanom, naj bodo mirni in naj ne dražijo ljudi, ki jim dajejo kruh!

Državna podpora. Za vodovod v Kuzevem je dovolilo poljedelsko ministvo 40 odstotkov od potrebščine 16.500 ron.

Kranjske vodne sile. Deželni odbor je klenil, da sestavi kataster vseh studenec in vodnih sil Kranjske dežele, ki bi mogli služiti bodisi za preskrbo pitne vode, bodisi kot gonilne moči v tehnične vrste.

Otrok padel s tretjega nadstropja — nepoškodovan. V soboto je padel z okna tretjega nadstropja v ulici Lette Fontane v Prstu 6 let stari Humbert Brider na dvorišče, ne da bi se najmanj poškodoval. Ljudje govore o čudežu.

Duhovske izpremembe v mariborski kofiji. Č. g. dr. Franc Krulic, dosedaj toljni kaplan v Mariboru, nastopi svoje župnijsko mesto v Laškem trgu dne 1. marca. Na njegovo mesto pride č. g. Martin Petelinšek od Sv. Magdalene, kamor tre č. g. Ivan Bogovič iz Sv. Jurija ob juž. el. — G. kaplan Alojzij Gričnik, ki je imenovan za župnika v Reki, nastopi župnijsko mesto 1. marca. Na njegovo mesto k Sv. Marku niže Ptujja pride č. g. župnik Skuteršky, ki se je meseca decembra nevarno poškodoval, je zopet popolnoma okreval. — Č. g. Ivan Jurko, kaplan na Sladki tori, je dobil župnijsko Pameče. — Prestaven je č. g. kaplan Kovačič iz Šmartnega R. d. v Zibiko.

Zopet eden. V Oberndorfu je nenadoma izginil sodrug Damborn, blagajnik tupošnje mestne skupine zveze pomožnih delavcev. Ker se je mož vedno izdajal za velikega naobraženca, so sodrugji sprva mislili, da se mu je zgodila nesreča. Ko pa pogledali v blagajno, so videli, da je Damborn popihal z njihovimi krvavo

zasluženi novci. Tako skrbe soc. demokratje za delavstvo.

Deželnozborska volitev na Vipavskem. Nova volitev deželnega poslanca iz volivnega razreda kmečkih občin v volivnem okraju Vipava-Ildrija namesto umrlega poslanca Ivana Lavrenčiča se bo vršila dne 3. aprila 1909 na postavno določenih voliščih. Natančnejše odredbe o kraju in uri, kje in kdaj se začne volitev, kakor tudi o uri, o kateri se konča oddajanje glasov, obsegajo izkaznice, ki se bodo dostavile volivcem.

Nabor vojni dolžnosti zavezanih na Kranjskem za leto 1909. Vsled ukaza c. kr. ministrstva za deželno brambo se je glavni nabor vojni dolžnosti zavezanih za leto 1909 preložil na poznejši čas; zaradi tega se prekliče potovalni in opravljeni načrt nabornih komisij za leto 1909., ki je bil razglašen s tukajšnjim razglasom z dne 25. januarja 1909, dež zak. št. 4.

Smrtna kosa. Iz Kozjega nam je došlo žalostno poročilo, da je tamkaj umrl pretečeni teden preč. g. Janez Bosina, starosta duhovščine lavatinske škofije, častni kanonik, župnik in dekan v pokouju. Ranjki gospod se je porodil v Dobovi blizu Brezic dne 25. decembra 1822, torej je bil že v 87. letu. Posvečen leta 1846. je služboval najprej v Konjicah, Bizeljskem in pri Sv. Križu tik Slatine. Leta 1861 je postal župnik v Slovenjgradcu in ondi župnikoval do 1. marca leta 1871. S tem dnevom preselil se je kot župnik in dekan v Kozje ter bil naslednik v Maribor se preselivšemu rajnemu Kosarju. Tukaj je mirno in skromno deloval blizo 34 let. Bil je izredno blaga duša, gostoljuben in postrežljiv. Naj počiva v miru!

Brezplačna mesta v morski kopeli v Gradežu. »Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih« razpisuje za tekoče leto šest prostih mest v morskem kopališču v Gradežu. Pravico do teh mest imajo škrofulozni kakor sploh slabotni in malokrvni k škrofulozi nagnjeni otroci iz Kranjske izven Ljubljane. Kopeli trajajo šest tednov; sprejemajo se le otroci od 6. do 12. leta. Z dokazili o ubožnosti in zdravniškimi izpričevali opremljene prošnje uložiti je do 1. maja t. l. na predsedstvo »Deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih« v Ljubljani. Zdravniška izpričevala naj se kolikor mogoče ozirajo na zdravstvene razmere dotične rodbine sploh.

Pritisk. Na Nemškem so imeli volitve. Katoličani se tam hudo boré za poslance z liberalci in socialnimi demokrati. Ti na shodih posebno zabavljajo zoper duhovnike, kako da pri volitvah pritiskajo na ljudi in jih siljo voliti katoliške kandidate. Iz Grimma je prinesel neki list o tem takole poročilo: Gospod Šulce, socialistični kandidat je svoj govor sklenil z besedami, da ne bo preje dobro na svetu, dokler se ne otresemo pritiska duhovnikov. Njegovi prijatelji so mu glasno pritrjevali in ploskali. Kandidat Šulce se je zmagonosno smehljaj, češ dobro smo jim zasolili. Po govoru so se oglasili razni volivci. Med drugimi se oglasil za besedo tudi neki župnik. »Ali še nima dosti?« so se socialisti povpraševali med seboj. Župnik pa se ni

dal motiti in je rekel: Gospod Šulce je govoril ob koncu o pritisku duhovnikov. Jaz sam sem eden teh nesrečnih ljudi. In res moram pred vami vsemi očitno priznati, da sem jaz res stiskal kandidata Šulceja. Štiri leta je od takrat, ko je Šulceju umrla žena. Jaz sem jo pokopal, spregovoril ji nekaj besed na grobu in ginjen sem segel in stisnil Šulceju roko. Takrat sem ga prvič pritisnil. Štiri tedne pozneje sem zvedel, da je Šulce zaradi socialističnih neredov izgubil službo pri svojem gospodarju in da je z otroci v veliki revščini. Tedaj sem ga poiskal ter sem mu zopet v roko segel in mu tudi v roko nekaj stisnil. Takrat sem ga v drugo pritisnil. Nekaj tednov pozneje je potrkal nekdo na moja vrata. Bil je Šulce, ki me je prišel prositi, naj govorim pri njegovem gospodarju, da ga zopet vzame v delo. Takrat sem mu obljubil, da to storim in v zagotovilo tem besedam sem mu zopet roko stisnil. Vesel sem bil, ker ga je gospodar zopet sprejel v službo. To je bil moj tretji pritisk. Jaz sem torej res pritiskal kandidata Šulceja in zato se moram danes očitno spoznati kot grešnika in kandidatu Šulceju prav dati. Grobna tišina. Vse molči, kandidat Šulce pa — izgine pri vratih.

Mlekarski tečaj na Vrhniki priredi deželni odbor kranjski od 15. aprila do 15. septembra t. l. V tečaj se sprejemajo mladeniči, ki so stari najmanj 16 let, krepki in zdravi. Revnejši gojenci iz Kranjske dobijo hrano in stanovanje zastonj, pouk je brezplačen. Poučevalo se bode o splošnem mlekarstvu, maslarstvu in sirarstvu, o strojih in parnih kotlih, o preiskovanju mleka in mlečnih izdelkov, o živinoreji in krmljenju, združništvu, zakonodajstvu, knjigovodstvu, računstvu, spisju, kemiji in bakteriologiji, sploh vse, kar mora danes znati vsak dober voditelj mlekarne. Prošnje, katerim je priložiti domovnico in zdravstveno spričevalo, je vlagati do 15. marca t. l. na deželni odbor kranjski.

Kdor bo naročil zgodovinsko povest »Zadnja kmečka vojska« od »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani za znižano ceno 1 K, bo dobil to knjigo z lepo večbarvano sliko, katera predstavlja krutega graščaka Tahija, ki hoče umoriti v bitki težko ranjenega voditelja upornih kmetov Matija Gubca, ko ga mati obvezuje; v tem trenutku pa stopi pred trinoga duhovnik s križem v roki; graščak se ustraši, obrne konja in zdirja v grad. Povest nudi mnogo zanimivih, silno pretresljivih prizorov in jo bo čitalo naše ljudstvo s posebnim zanimanjem. Kdor rad bere lepe povesti in se hoče seznaniti z zgodovino svojega naroda, naj si naroči to povest še pred koncem marca, da jo dobi za znižano ceno 1 krono.

V trafiki na državnem kolodvoru v Šiški se sedaj že dobé vžigalice »v korist obmejnem Slovincem«. Zahtevajte odslej vedno in povsod le te naše vžigalice; s tem boste koristili in pomagali revnim in zatiranim Slovincem v drugih deželah. Ne mečite svojega poštenega denarja v liberalno malho! Ciril in Metodove vžigalice niso več naše!

V Savo je skočila natararica pri gostilničarju Pavšku na Martinovi cesti,

Pečnik Albina. Doma je iz Ježice. Kaj jo je gnalo v smrt, ni znano.

V Blagovici še vedno razsaja vročinska bolezen. V eni sami hiši je obbolelo za njo osem oseb.

V Ljubljani je umrl odvetnik dr. Albin Kapus.

Iz katoliške cerkve je izstopil visokolec Viktor Zalar, o katerem je svojčas pisal »Domoljub«, da hodi po deželi in ustanavlja brezverske liberalne knjižnice. Sedaj je fant javno pokazal, da je v resnici brezverec, ker se ne misli pridružiti nobenemu veroizpovedanju.

Gorenske novice.

Iz St. Vida nad Ljubljano.

Pa prijetno je bilo. S to sodbo so zapuščali gostje zadnjo pustno nedeljo društveno dvorano, v kateri so bili telovadci priredili veselico. Brez dolgotrajnih priprav in brez kričeče reklame vršila se je vsa stvar prav pristrčno, domače, v zadovoljnost udeležencem, kakor tudi odseku. Času primerno se je razvijalo pred nami na odru življenje, polno zdravega veselja in humorja, drugo pot pa se srečamo pri resnejših ulogah. Pohvalno moramo omeniti pevski zbor, — mešani kakor ženski, — ki v lepi slogi z društvom deluje na polju prosvete. Tako ostani tudi v prihodnje! V delavni edinosti bomo pripravili še marsikatero veselo in podučno uro na šentviškem odru prijateljem našega gibanja.

Gej, gej! Pred kratkim smo brali, da se je izvršil pri c. kr. deželni kot trgovski sodniji v Ljubljani v združni register vpis firme: »Kmečka gospodarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano«. Nismo nasprotniki takih društev, nasprotno, še prijatelji smo jim. A to samo tedaj, če smo uverjeni, da bo društvo res delalo v korist kmeta. Za kmeta pa bo delal le tisti, ki ima zanj srce. Od liberalcev ne moremo kaj takega pričakovati, kajti njih ljubezen do ljudstva ne sega dalje nego do ljudskih žepov. V odboru novoustanovljenega šentviškega društva sedé sami pristni liberalci, vlti po Žirovnikovem modelu. Ti ljudje še nikdar niso bili prijatelji ljudstva in nikdar ne bodo. Novo društvo hočejo porabiti kot sredstvo, s katerim bi naj privabili na Žirovnikove limanice kaj več kalinov, kot jih more g. nadučitelj s svojim slavnim pevskim zborom. Ni napačna misel. Samo če se bo v polnem obsegu uresničila, je drugo vprašanje. Niso navihani le šentviški liberalci, tudi drugi šentvidci so precej prebrisani. In pa zvezi liberalnih zadrug bi radi pomagali do večjega števila njenih članic. No, tu ji že lahko storé uslugo, samo prebridka bo najbrž njena usoda, če bo imela pod svojim okriljem kaj več takih društev, kot je »Kmečka gospodarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano«. Svojim somišljenikom kličemo: Pustite novoustanovljeno liberalno društvo pri miru. Predno so liberalci sanjali o takem društvu, so ga pristaši S. L. S. kot pravi ljudski prijatelji že ustanovili. Posnemati znajo liberalci, a drugega koristnega ne.

Javno predavanje, na katerem je dne 28. februarja zopet predaval g. profesor Pengov, se je kaj lepo obneslo. Udeležba je bila res vse hvale vredna; vidi se, da se naše ljudstvo zaveda, kolikega pomena so zanje dobro premišljena, podučna predavanja. To pot si je izbral gosp. profesor za predmet svojemu predavanju: obdelovanje travnikov ter umetno gnojenje. Obdelal je snov zelo poljudno ter pokazal vzorce najboljših trav, glavna umetna gnojila ter nekatera semena. Gospodu predavatelju pristrčna zahvala, udeležencem pa: V možati vztrajnosti na obilno svidenje!

Prihodnje predavanje bo tretjo postopno nedeljo, to je 14. marca. To pot priredi »Čitalnica« predavanje tudi javno, a samo za — ženske. Žene in dekleta, 14. marca je vaš dan. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prihodnjo nedeljo, dne 7. t. m., bo občni zbor »Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu nad Ljubljano«. Vsi člani se najiskrenejše vabijo.

Iz ljubljanske okolice.

Iz Rudnika. 14. februarja se je vršila pri nas svatba Antona Martinca iz Sel. Fantje iz Rudnika so priredili maškerado hoteč razveseliti svate. A to ni bilo všeč fantom iz sosednjih vasi. Nastal je pretep in posledica je bila, da je bilo par precej poškodovanih. — Fantje, pamet je bolj kot žamet! Varujte se alkohola!

S Černuč. Odkar imamo novega dobrega g. župnika v svoji sredi, smo se začeli nekaj bolj nagibati k dobremu. Koj v začetku, ko so prišli k nam, so ustanovili malo »Cebelico«, ki je zelo koristna, da se bodo otroci navadili varčnosti. Velik sotrudnik so tudi abinentnega gibanja. Bog daj, da bi jih mladeniči in možje ubogali, kar bi bilo zelo potrebno! — Znatno so se dobri časniki pomnožili, posebno »Domoljub« in »Bogojub«. — Ustanovila se bode tudi Marijina družba, katere se zelo veselimo, saj so naša dekleta v večini jako dobra.

Iz raznih krajev Gorenjske.

Z Brezij. Dne 21. febr. je tukajšnji telovadni odsek priredil predpustno veselico, ki se je izvršila v splošno zadovoljnost. Burka »Kmet - Herod« in komičen prizor »Kmet in fotograf« sta povzročila mnogo smeha in zdrave zabave. — Pri tej priliki so prvič nastopili naši tamburaši, ki so svojo vlogo prav dobro rešili. Odkrito povemo, da nismo mislili, da bodo v tako kratkem času tako lepo napredovali. Imajo pa tudi vriega učitelja. Tukajšnji organist, g. I. Bole, deluje v tem oziru s tako vnemo in trudaljubnostjo, da si štejemo v dolžnost izreči mu tem potom javno zahvalo za njegovo požrtvovalnost. Sedaj smo se začeli vaditi za drugo igro. Dne 25. marca mislimo namreč, ako nas kaj posebnega ne zadržji, vprizoriti krasno igro »Don Manuel« ali »Ave Marija«!

Iz Predoselj. Pri nas se je začelo sedaj zadnje čase precej živahno gibanje, bodisi v gospodarskem ali v družabnem napredku. Postavili smo novo moderno mlekarno, vse stroje goni parna moč. Le

želi se, da bi bilo več mleka, sedaj ga je približno 600 litrov na dan, polovico tega števila daje vas Suha, vse ostale vasi pa polovico. To bi še želeli, da bi se še druge vasi skupaj vzele, in dajale mleko v mlekarno, ne pa v Kranj, kakor store nekateri boljši posestniki. — Ustanovilo se je tudi tamburaško društvo, ki ga vodi g. A. Oven z veliko vztrajnostjo; vsa čast mu. Število tamburašev je 14; izmed teh je devet fantov iz Suhe, ostalih 5 pa iz Predoselj. — Novi društveni dom se misli zidati spomladi; jako nas veseli ta misel in je tudi zelo potrebno, da se postavi en lokal.

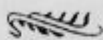
Iz Češnjice pri Železnikih. V nedeljo je imela naša hranilnica letni občni zbor. Deluje že deset let in ima precejšnji promet in lep rezervni fond. V bližini sta se zadnji čas ustanovili liberalni hranilnici v Dražgoših in Železnikih. Kajne, malo pozna? Vendar je v nekaterih neskušenih liberalnih srcih zavladalo škodoželjno veselje; češ zdaj bomo pa stisnili češnjiško hranilnico. Mi se za to otročje veselje dusti ne zmenimo. Kdor je pristaš liberalne stranke lahko gre tje naši trdni kmečki možje pa ostanejo pri svojih kmečkih rajajznovkah, kjer so sami gospodarji. Imamo pa v Dolini tri naše hranilnice. Kdor prej seje, pa prej žajne, tako pravi stari pregovor. — Češnjiška hranilnica obreštuje vloge po 4enčetr odstotkov, posojuje pa po pet odstotkov. Deluje v sloslopu gospodarske zadruge, kjer je tudi sedež sodarske zadruge, tako tri naše zadruge lepo vsopredno delujejo. Z mesecem sušcem bo začela uradovati v nedeljah od osme ure zjutraj.

g Izlake. Nov semenj je bil pri nas ne pričakovano dobro obiskan. Prignanih in prodanih je bilo veliko konj in tudi veliko goveje živine je bilo v prometu. Kmetovalci kažejo večje zanimanje za živinorejo. Tukajšnja mlekarska zadruga je oskrbela dobrega pincgavskega bika. Ima ga načelnik Ivan Kolenc. Na plemo treba več misliti, vsaj plača v Švici kmetovalec rad 10 kron stroškov, da dobi kaj vredno plemo. Mlekarska zadruga je kupila novo stavbišče na sredini združnikov, ter bo takoj postavila novo prostorno mlekarno. Zadruga obstoji 10 let, a kljub vsem težavam ji je bil obstanek ohranjen. Zato bodo pa nadalje vsi z največjim veseljem prispevali z lesom, materijalom in delom za skupni grunt, za novo mlekarno, ki bo imela večje prostore za sir. Sedaj ima zadruga v treh polnih kletih za 10.000 kron dobrega ementalkega sira.

g Bohinjska Srednja vas. Veliko poštenega veselja in smeha nam je napravil telovadni odsek z igro »Kmet Herod« in šalivim prizorom »Kmet in avtomat«. Igralci so vsi zelo dobro rešili svoje vloge.

g Iz selške doline. Prebivavci vasi Češnjica so vložili prošnjo, da bi se ond ustanovila nova šola, katero naj bi obiskovali tudi otroci iz sosednih vasi. Studenci in Rudno. Češnjica se brez dvoma lahko imenuje najbolj napredna vas v dolini; ima že več let gospodarsko zadruge, sodarsko zadruge, posojilnico, podporni društvo delavcev, živinorejska zadruga ima tu že več udov; pristofja ji potemtaj

kem, da ima tudi lastno šolo. Posebno pa še Rudničani žele, da se že vendar enkrat iznebe šole v Dražgošah, do katere nimajo pravega zaupanja. To tudi ni nič čudnega; saj iz te Štupicove šole pridejo otroci, ki se že takrat navzamejo strankarskega duha, ki je tuj našemu ljudstvu; ki jim besede staršev nimajo več prave veljave; otroci, ki se odlikujejo po svojem surovem vedenju tudi nasproti izobraženim tujcem in neotesanim zadržanjem v cerkvi. Vsaj g. Štupica dela svoje otroke odgovorne zato, ako gredo njihovi starši na niemu neljube kraje. Tudi sploh se v verska vprašanja rad vtika; rešuje jih pa s tisto modrostjo, s katero je odgovoril na vprašanje, odkod ima plačo: izjavil je, da je plačan od države.

Notranjske novice.

Iz Blok.

n Huda zima vlada letos v naših krajih. Stari ljudje ne pomnijo kaj takega. Upali smo, da nam jo bo odnesel sv. Matija, pa zmotili smo se. Ravno na ta dan je bil tak mraz — sneg — kakoršen ni bil to zimo. Bog daj nam že enkrat ljubo pomlad!

n Pomanjkanje krme tudi pri nas občutimo. Res je, da bomo dobili nekaj podpore od vlade, a to je kapljica v morje. Morda bi se marsikateri revež še in marsikateri še za več priglasi, a kaj, ko so naši ljubi za reveža »vneti« liberalci govorili in trdili, da bomo dobili slabo seno, slabe otrobe itd. In marsikateri je šel tem tičkom na »lim«. Resno nas skrbi, kako bomo mi preživeli našo živino. Lansko leto nas je rešil naš vrli poslanec g. Drobnič, ki je skupoval za »Gospodarsko zvezo«, letos pa »Gospodarska zveza« drugje kupuje. Ali ni mogoče, da bi ista pri nas kupijo z nova ponovila? Če je količkaj mogoče, naj nam »Gospodarska zveza« priskoči na pomoč ter nas reši morebitne gospodarske krize.

n Nov liberalni prerok je vstal med nami. Opravlja po naši župniji službo poštnega sela in čuje na ime Gregor. Ta moziček — pardon fant — usiljuje našim dobrim ljudem svoja brezverska načela, agitira za naročanje »Slov. Naroda«, na kratko, vnet je za vse, kar spada v liberalni ričet. Da pri naših ljudeh ravno dosti ne opravi, je jasno, predobro ga poznajo od prejšnjih dni. Vendar je pa predrzen. Ko je pri zadnjih volitvah za obrtno zbornico donasal po pošti došle glasovnice, je po naročilu g. Modica par našim možem z zvijačo, češ, da ne bo treba nikamor hoditi, imeti sitnosti itd., izvil glasovnice in jih oddal za liberalne kandidate. Ko so ti možje zvedeli, so bili silno ogorčeni, a kaj, ko je bilo že prepozno. Ali ni to predrznost? Ali sme selski pismonoša kaj takega počenjati? Ali je plačan zato od države, oziroma od c. kr. poštnega ravnateljstva, da agitira za propal liberalizem? Menimo, da ne. Ako pa hoče biti liberalni agitator, naj se priporoči g. Modicu in naj ga ta tudi plača, saj ima dovolj »šestice«, nikakor pa ne bomo trpeli, da bi to služ-

bo opravljal kot selski pismonoša. Vsaka sila do vremena, kaj ne, g. Pajuter?!

n Izobraževalno društvo namerja pri nas ustanoviti naš novi gospod kaplan. Bog daj, da bi se njegova namera kmalu uresničila. Je pa tudi potrebno, zlasti za našo mladino, ki se dan na dan bolj pogreza v nesrečno žganjpitje. Neverjetno je skoraj, kako neumorno praznijo naši mladeniči »frakelne«. Gotovo bo izobraževalno društvo v tem oziru storilo svojo nalogo in marsikaterega mladeniča odvrnilo od žganja. Mladič, ko se društvo ustanovi, pristopite vsi kot en mož v društvo na eni strani, na drugi pa odpoveste se žganju. Saj veste, da vas mora žganje prej ali slej privedi do popolne propasti, ker mladenič, vdan žganju, je izgubljen za domovino, izgubljen za stariše, izgubljen za delo, izgubljen za ta in morda tudi za oni svet. Vsakega mladeniča bodi ponos, ne poskusiti kapljice žganja. Ne poslušajte in ne ravnajte se po zgledu propalih in ničvrednih »šnopsarjev«. Pripomnimo pa pri tem, da je sveta dolžnost naših mož, oziroma očetov, žganjpitje zadrževati pri svojih otrocih. In kako malo se stori v tem oziru od strani naših očetov! Može, ako hočete biti dobri gospodarji, skrbni očetje, je vaša prva naloga, proč s strupom žganjem! No, pa o tem morda prihodnjic kaj več. Za danes pozivljamo le naše mladeniče, naj postanejo vsi brez izjeme udje izobraževalnega društva.

n Pust smo precej srečno prestali. Norelo se je primeroma le malo po po naši župniji. Prav tako, saj je to poganška, ne pa krščanska navada. Le čudno se nam zdi — kar pa skoraj ne moremo verjeti — da je trojiška g. učiteljica plesala s pustnimi šemami. Pravile so sicer pustne šeme same, a vendar se nam ne zdi verjetno. Ali je sploh mogoče, da bi se učiteljica, odgojiteljica mladine, tako daleč spozabila? Skoraj smo prepričani, da je ta govoricca izmišljena in da nam bo mogoče v prihodnje drugače poročati.

Od Pivke.

n Kanalija — v Prestraneku. Čudno ime, kaj ne? Pa bo le resnica. »Domoljub« je že poročal o nesreči pri prireditvi pevskega društva iz Orehka v — Port Arturju na Prestraneku. Pa to je bila le prva nesreča, pri kateri se ni zgodilo hujšega, kot to, da je moral g. Miklavč par dni uživati gostoljubnost g. Kanalca, gospod general Mežan pa je moral malo počakati, da so mu hlače zašili, potem se je bilo šele za prikazati! Še hujši nesreča pa jih je zadela dne 19. svečana pri glavarstvu v Postojni, ko so bili kaznovani za 100 K, ko so igrali brez dovoljenja neko igro. Sedaj pa pomislite: za 85 kronc delati cel večer (pravijo, da je bil to čisti dobiček), pri tem pa prestati toliko strahu in nazadnje plačati še 100 kronc, kar kaže primanjkljaja 15 kronc, potem je ta smola res — kanalija.

n Poboji so na dnevnem redu. V Paličji so se na pustni večer porezali fantje in spuščali med seboj prevročo kri. Kdo je temu kriv? Za danes samo, da ni dovolj, da samo eden stori svojo dolžnost, in še ta je najnižji — temveč vse oblasti morajo storiti svojo dolžnost, sicer je ško-

da za papir, na katerega se mažejo različni odloki in ukazi.

n Kdaj dobi St. Peter — zdravnik? V Postojni imajo sedaj tri zdravnike. Zakaj se skrbi samo za Postojno? Zastopniki v okrajnem zdravstvenem odboru iz župnij Košana, Šmihel in St. Peter, delujte vendar na to, da dobi St. Peter svojega zdravnika, da ne bo treba skoro 30 kilometrov daleč po zdravniku!

n V Slavini je priredilo tamošnje ognjegasno društvo veselico dne 21. svečana. Petje pod vodstvom g. nadučitelja Fr. Verbiča je bilo krasno. Deklamacije prav ljubke in dovršene. Pri predstavi »Gostilna pri zlati goski« so pa mladenke vse-skozi prav mojstrsko pogodile svoje vloge. Veselica se je izvršila v lepem redu, neprisliljenem veselju in kar je največ vredno, prav mirno brez plesa in popivanja. Čisti dobiček je gotovo zadovoljiv.

n Shodi »Kmečke zveze« za postojniski okraj dne 28. svečana v Šmihelu ob 11. dopoldne in v St. Petru ob pol štirih popoldne so se vkljub skrajno neugodnemu vremenu prav dobro obnesli. Na stotine ljudi je — posebno v St. Petru — in različnih občin, bližnjih in daljnih, pazljivo poslušalo nad vse priljubljenega svojega poslanca dr. Žitnika. Razšli smo se veseli, ker smo si zbrali tako delavnega poslanca, ki ima potem še tako krepko oporo pri drugih poslancih Slovenske Ljudske Stranke.

Iдриjske novice.

n Zopet smo izgubili vrlega moža. Na pustni terek dopoldan je umrl v Idriji po daljšem bolehanju veleugledni meščan g. Valentin Treven, trgovec in posestnik. Poznan je bil daleč naokrog kot odločen narodnjak in zvest sin katoliške cerkve. Tega svojega prepričanja ni skrival. Bil je vedno med prvimi v naših vrstah, častni ud »Katol. del. družbe«, član »Vincencijske družbe«, sploh podpiratelj katoliških društev. V njegovo hišo so se naša društva najprej zatekla, če je bilo treba sveta ali pomoči ob prireditvah veselice, predstav itd. Svoje dni je bil rajnik mestni župan. Na zadnji slovenski katoliški shod je nesel pozdrav idrijskih obrtnikov. Zadnje dve leti je pešal na telesnih močeh, dokler mu ni mrtvoud odprl vrat v mirnejši kraj. Zelo škoda blagega, neomajnega značaja.

n Preveč ga žejtajo. Lani je bilo dovolj vina, ki je zato po ceni. Ljudje pijejo kar po cele dni ali pa še več dni skupaj. Neki mož, oče več otrok, je lezel ponoči pustne dni domov, pa ni mogel radi alkohola ceste pogajati in je zašel v Idrijo ter utonil. O zlata doba, kje si ti? Kdaj bomo vsaj zmerni? Ali se bomo vsaj v postnem času streznili? Vsak vidi, kako potrebno bi bilo pri nas abstinenčno društvo.

n Vnele so se saje v dimniku Skvarčeve hiše v Idriji. Požarna bramba, ki je peljala brizgalno, se je precej vrnila, ker so ogenj že potlačili drugi.

n Nogo si je zlomil 11letni Gačnikarjev deček iz Vojskega. Sankal je s smučji (ški). Je treba previdnosti pri tem športu.

n Iz Žirov. Ljubezen do ljudstva nam sili pero v roke. Je namreč en del ljudstva v naši fari, ki je še dober, a nepodučen in gre vedno bolj na limanice našim Sokolom. Priznamo, da tudi nekateri tistih, ki

so vpisani v sokolsko društvo, ne vedo, kaj to društvo hoče. Zato se nam ti ljudje smilijo, ker so v nevarnosti, da bodo vedno bolj oslepeli ter šli čez drn in strn za nekaterimi izmed naših Sokolov. Kdor naše Sokole (govorimo namreč o žirovskih, ker drugih ne poznamo toliko, da bi mogli soditi o njih), kdor naše Sokole pozna od blizu, ta ve, da znajo biti nekateri izmed njih ob svojem času silno surovi. Surovost pa je zoprna. In Sokoli dobro vedo, da ako bodo surovi v svojem obnašanju ljudstva ne bodo dobili na svojo stran. Dozdaj je že v več slučajih, ko je surovo njihovo obnašanje ljudstvo videlo, se v velikem številu odvrnilo od njih. Zato so sklenili: »Obnašati se moramo mirno in dostojno, da zopet pridobimo ljudstvo.« In res se ti ljudje znajo premagati, kadar jim kaže. Prirede veselico v »Sokolskem domu«; na tej veselici se nič ne stego (naši jih namreč ne pridejo izzivati); drugi dan se pa hvalijo: Lepa veselica je bila; ni bilo ne šundra, ne pretepa! — Gredo na svatbo v Goropeke. Nič ne kolnejo na svatbi; nič se ne pripravajo, vedo se spodobno (ker tako so se poprej dogovorili); in drugi dan se hvalijo: Ni bilo ne prepira, ne pretepa; vse je bilo prijazno in veselo. Celo godci niso napravili nobene zgage, kakor je navada pri godcih! Tako se hvalijo. Po pravici sicer, zakaj res so se spodobno obnašali. Toda, Goropečani, ali pa tudi veste, zakaj? Vaše prijateljstvo si hočejo pridobiti; zato se premagajo in se ne pokažejo v pravi luči. Toda ako hočete spoznati, zakaj mi nastopamo proti Sokolom, premislite ta-le dejstva:

Otvoritvena slavnost »Sokolskega doma« se je vršila brez cerkvenega blagoslova. Pa saj ni dolžnost, da bi morali dati hišo blagosloviti! Res, da ni! Toda, ali niso s tem vsaj nekoliko pokazali, kakšnega perja da bodo! 2. Tlako za svoj »dom« so delali v nedeljo. Opomnilo se jih je iz prižnice, da je to zoper cerkveno in božjo postavo. Imamo pa prič, ki so slišale, kako so trdili, da to ni nič hudega in da če se za cerkev sme delati tlaka, se sme tudi za sokolski dom. Pozneje so vsled pritiska vernega ljudstva odnehali. 3. Pri javni telovadbi so nastopila odrasčena dekleta v moški obleki. To ni v duhu krščanskih načel in bi mi morali grajati, če bi se to zgodilo pri kateremkoli društvu. 4. Lani sv. Štefana dan so napravili pri Komšku veselico s plesom. Opomnilo se jih je raz prižnico, da je to cerkveno prepovedan dan za veselice s plesom. Dve dekleti iz Marijine družbe sta bili izključeni samo radi tega, ker sta se ta dan veselice udeležile. Letos — kljub opominu in svarilu s prižnice — so napravili v »Sokolskem domu« veselico s plesom ravno ta dan. Ali se ne reče to cerkvene zapovedi v blato gaziti? In če se sedaj cerkvene zapovedi raz prižnico razlagajo in branijo in se ljudi opozarja na cerkveno prepovedane čase — pa pravijo, da duhovnik politiko vlačijo na prižnico. Razumi jih, kdor jih more! Potem se pa hvalijo, saj smo mi tudi kristjani in tožijo, da se jih raz prižnice preganja. O ubogi preganjanci, kako ste nedolžni! Jurist Kavčič je pri slavnostnem govoru pozval svoje verne poslušavce, rekoč: »Ke-

daj se je v našem društvu komu branilo v cerkev hoditi!« Dragi gospod jurist Kavčič: saj se dela v proticerkvenem smislu, in to je več, kot da bi se govorilo! Rado se povdarja: Saj v sokolskih pravilih ni nič zoper vero; to je nestrankarsko društvo; čemu ga preganjate? Odgovor: Vsako društvo je tako, kakršni so njegovi udje ali člani. Na papirju je društvo lahko nepolitično; v resnici pa sedaj ne dobite skoro nobenega društva brez barve, zakaj vsak član mora nekaj biti: ali to ali ono. Zdaj pa pogledimo, kakšni so člani Sokolskega društva. Po teh bomo sodili društvo. Ali hodijo redno v cerkev? Nekateri pač, koliko pa ne?! Ali gredo k procesiji? Naši fantje-telovadci bodo šli stopoma in z zastavo s procesijo, ko si jo bodo omislili! Kaj pa Sokoli? Društveno ne! Kaj ti ljudje bero? »Svobodno Misel« in to celo dekleta-sokolice. »Svobodna Misel« se norčuje iz Kristusa-Boga, čudežev, iz svete cerkve itd. Ali ne bo ta list izruval mlademu fantu iz srca vso vero, ki mu jo je zasadila v srce njegova mati? Ali bo tak fant krščansko živel in ubogal svoje stariše? Torej Sokoli! Ali ni dolžnost duhovnikova, da tudi na prižnici svari pred nevarnostjo? Zdaj se hvalijo, smo imeli veselico in ni bilo pretepa. Smo bili na svatbi, je bilo vse lepo in mirno! Prašamo, ali je to vse? Kaj pa vaše razmerje do vere in svete cerkve? Prašamo dalje: ali bi bil pri Petronu pretep, ako bi vi ne bili prišli izzivat? Na Dobračevo vas ni bilo in vsa naša veselica se je mirnim in prijaznim potom izvršila! Zdaj ste se slučajno na eni svatbi dostojno vedli, pa delate s tem reklamo zase. To je hinavsko! Goropečani in drugi, ki ste jih samo pri tej svatbi videli, obrnite se do ljudi, ki prebivajo v bližini Sokolskega doma, po Dobračevi in po Selu. Ti ljudje jih poznajo, ker jih vidijo vedno pred seboj. Ti vam bodo vedeli povedati o Sokolskih manirah. Prašajte sodišče v Idriji, ki jih je moralo, dasi so imeli zagovornika notarja Pegana, obsoditi pet po vrsti, in to zavoljo žaljivega, nedostojnega obnašanja nasproti našim fantom. Kdaj so naši fantje izzivali in pretep povzročili? Da pa pri Petronu množice naših ljudi petim Sokolom niso hotele biti za klado, po kateri bi razbijali, to je pa umevno. Petronova gostilna je spodaj, ne zgoraj. Kdor je hotel piti, je lahko spodaj dobil in nič žalega se mu ni zgodilo! — Sicer pa, mi jih preganjamo zaradi njih proticerkvenega duha. Mi bomo vedno njihove nakane osvetljevali in »Domoljub« bo vedno klical svojim čitateljem: »Ne družiti se z njimi, ne podpirati jih, ne hoditi na njih veselice?« Sovražimo jih ne, ampak varujemo se jih. Ker pa vemo, da kdor sodeluje z njimi, je kriv z njimi, zato z njimi nobene zveze, razun kar je neobhodno potrebno. Res, da je po večletnem vplivu slabega časopisja prišlo v faro mnogo gnilobe; vendar je v fari še veliko dobrega in zdravega, in to dobro in zdravo se bo ohranilo le tedaj, ako ne pride v dotiko s slabim. Ločitev duhov je potrebna in se mora izvršiti! Kadar bomo videli pri Sokolih dostojno obnašanje, bomo to priznali in odobrili. Toda dokler bo društvo delalo tako, kakor smo zgoraj omenili, bomo njihovo delo-

vanje osvetljevali kot proticerkveno in svarili pred njimi. Kdor ni slep, lahko vidi. Kdor pa še noče videti, tega ne sovražimo, ampak prav iz srca pomilujemo.

Iz raznih krajev Notranjske.

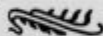
n Dva shoda je »Kmečka zveza« za postojnski okraj priredila minolo nedeljo, dopoldne v Smihelu, popoldne v St. Petru. Navzlic skrajno slabemu vremenu sta bila oba shoda dobro obiskana. Na obeh shodih je govoril deželni in državni poslanec dr. Zitnik o delovanju deželnega in državnega zbora. Iz raznih občin so se pritoževali možje, da niso dobili nič ali le premalo krmil. Poslanec je pojasnil razne vzroke teh pritožb. Mnogi posestniki so sami krivi, ker so se oglasili za krmo innogo prepozno, ko je bila državna podpora že porabljena. Ponekod so kriva županstva, ker niso poskrbeli, da bi bilo prebivalstvo dovolj poučeno o razdelitvi krmil po znižani ceni. Velika zmešnjava pa je bila tudi vsled tega, ker je izpočetk vladala črtala polovico naročene krme. Ravno tu prvi oglašeni pa niso dobili prav nič krme, ker je vlada zahtevala, naj bi se bili vdrugo zopet oglasili. Tega pa mnogi niso vedeli in tudi niso dobili krmil. Poslanci pa so storili vso svojo dolžnost in njih ne zadene nobena krivda. Ljudstvo pa je v istini usmiljenja vredno. Nekaterim je živina že lakote poginila, drugi jo morajo odprodati, ako v kratkem ne dobe krme. Zima pa utegne biti še dolga. Poslanec je obljubil, da stori še vse potrebne korake za novo podporo, toda upanja nima dosti. Obširno je na obeh shodih govoril tudi o socialnem zavarovanju. Končno je pozval, naj vzdignejo vsi roke, ki so načeloma proti vladn. predlogu. Nič se ni oglasil, pač so v veliki večini možje živahno pritrjevali govorniku. Pač pa čujemo, da je po shodu v neki gostilni nekdo izražal pomislek, češ, kako bode oče plačeval za vse, če ima n. pr. osem otrok. Temu povemo to-le: Če otroci niso še po 16 let stari, sploh ne bi bili še zavarovani. Kdor pa je 16 let star, pa tudi že sam zasluži 12 vinarjev na teden. Dalje pa menda noben oče nima kar osem odraslih otrok doma, za katere bi moral plačevati zavarovalnino. Ako pa odrasel sin ali hči služi drugod, ne bi oče plačeval, ampak gospodar ali delodajavec. Torej je tudi ta pomislek bolj prazen. Na obeh shodih so zbrani volivci na predlog domačih županov poslancu izrekli zaupanje.

n Iz Planine na Vipavskem se nam piše: Na pustno nedeljo priredilo je k. s. izobraževalno društvo veselico z obširnim sporedom: petjem, deklamacijami in petdejsansko igro »Tihotaško«. Veliko je stalo truda in dela, tako težko in obširno igro res s popolnim uspehom uprizoriti. Toda uspeh nas je presenetil. Da bodo naši fantje tako težke vloge tako pogodili, se nismo nadejali. Ne vemo, koga bi bolj pohvalili, ali skrbnega očeta in lahkomisljenega Franceta, ali veseljake kmete ali res originalne kontrobantarje Hrvate, katerim se nismo mogli dosti nasmejati. Zares, Vipavci so rojeni igralci. Igra se na splošno željo še enkrat ponovi in še kakavost dođa, kar bomo o pravem času sporočili, bržkone na velikonočni pone-

deljek. Predpustom izgubilo je naše društvo dve vrli članici. Ena se je poročila v Podrago, druga na Ustje. Svatbo so obe opravile prav v smislu cerkve, brez muzike in plesa. Obema želimo obilo sreče in blagoslova v novem stanu in novem kraju.

Burja letos že noče ponehati. Čim bolj se bližamo pomladi, tem bolj divja; ta teden mede, da se vse kadi. Mesto prepotrebne dežja pa sneg. Pomanjkanje vode je večje, ko poleti v najhujši suši. Zares čudno lansko leto in še bolj nenavadna suha zima. — Vina imamo na Planini še polne sode, rumenega in belega. Kupčije v tej zimi ni nobene. Ko poneha mraz, vabimo vse prijatelje in znance odjemalce, da na Planino ne pozabijo; saj veste, da je Planinec letno in bolj pitno vino, ko drugo, ker ima dosti kisline v sebi. Cena je tako nizka, da se ne sme povedati. — Kdor bi torej želel in potreboval pristnega belega ali rumenega Planinca, naj se obrne na izobraževalno društvo ali na g. župnega upravitelja. Prepričal se bo, da bo dobil po nizki ceni fino naravno vino. Postaja Ajdovščina p. Vipava.

Iz Starega trga pri Ložu smo dobili dopis, v katerem se nek župljan topla zahvaljuje bivšemu gosp. kaplanu Frančišku Vovko za ves njegov trud in njegovo neumorno delovanje pri raznih družbah in društvih.

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Šmartno pri Litiji. Tukajšnja stara hranilnica in posojilnica je v letu 1908. lepo napredovala. Računski zaključek izkazuje sledeče številke: Pristopilo je 33 članov, odstopilo 11. Vložilo se je 124.446 K 72 v., dvignilo 70.763 K 48 v. Posojil se je dalo 54.182 K 13 v., vrnilo 35.401 K. Skupno je bilo denarja naloženega ob koncu l. 1908. 234.971 K 62 v., posojenega 151.900 K 30 v., naloženega pri »Zvezi« 85.090 K. — Leta 1908. so se pomnožile vloge za 53.683 kron 24 v., posojila za 18.781 K 13 v. — Čistega dobička je bilo 1908. leta 1.277 K 65 v. Rezervni zaklad znaša skupno sedaj 4.904 K 34 v. — Splošni promet v letu 1908. je bil: 411.310 K 41 v., to je za 126.074 kron višji, ko prejšnje leto. Poseben pomen pa daje tem številkam to, ker naša posojilnica nima niti velikih vlog niti velikih posojil; kmečki ljudje prinašajo male svote, ki bi se sicer poizgubile. Torej oklenite se vsi kmetje te hranilnice, da bo še lepše prospevala v vašo lastno korist! — Pokopali smo dne 15. februarja 82-letnega starčka Mihaela Ponebšek iz Preske. Sin njegov je c. kr. davčni nadzornik v Ljubljani. V Ljubljani pa je umrla tukajšnja občinska uboga Agata Temelj, stara 86 let. Lepa starost. Sploh dosejajo naši ljudje precejšnjo starost. V letu 1908. je umrlo 7 starih nad 80 let, 12 nad 70 let in to od vseh umrlih v župniji, katerih je bilo 80.

d Hranilnica in posojilnica v Šmartnem ima precej posla z razdelitvijo krme in otrobov ter prešanja; ta teden razdeli po znižani ceni od vlade dovoljenih 79 vreč krmil med kmete sosednjih občin,

zlasti Trebeljevo, Gradišče in Litija. Tako je postala »Hranilnica« nekako kmetško zavetišče, kamor se zatekajo ljudje za nakup umetnih gnojil in drugih potrebščin. Hranilnica pa tudi rada postreže udom, in to brez dobička, katerega iščejo zasebni trgovci.

d Tukašnja »Kmetška zveza« se bo obrnila s prošnjo do deželnega odbora za uravnavo vode na Bregu, ki večkrat napravlja občutno škodo. Deželni odbornik dr. Lampe je obljubil, da bo deželni odbor storil vse, kar bo mogoče.

d Litija. Umrli je v Gradcu tukajšnji bivši davkarski oficijal g. Ditrih, rodом iz Postojne, kateremu se je bil omračil duh. Pokopan je bil v Litiji dne 22. februarja. Pogreb je bil prav lep.

d Litija. Bralno društvo v Litiji je imelo pustno veselico takrat, ko je na mrtvaškem odru ležal njega predsednik. Tudi nekak izraz žalovanja! — Vsak po svoje!

d Primskovo. Povsod se napravljajo in popravljajo ceste. Pri nas pa je vse po starem — nihče se ne zmeni za nas. Zato smo naročili pri shodu »Kmečke zveze« v Šmartnem, dne 14. februarja deželnemu odborniku dr. Lampetu, da naj podpira našo žejjo, da se namreč napravi cesta čez Primskovo na Šmartno. Upamo, da bodo tudi občinski odbori in okrajni cestni odbor storili svojo dolžnost.

d Zagorje ob Savi. Dne 21. februarja na pustno nedeljo smo imeli mi Zagorjani v »Zadružnem domu« veselico. Pa ne v kakem liberalnem domu, temveč v katoliškem zadružnem. Sicer ne dopisujem v liste, a to pa mi ne dá miru, da povem širnemu svetu, kako je bilo. V začetku nas je očaralo tamburanje, katero so prav izvežbano igrali od č. g. župnika Rota izučeni tamburaši. Vsa čast in hvala vrlemu gospodu za njihov trud! Ravno tako tudi učencem in učenkam, ki so tako dobro vse komade izvršili. Pohvalno omenjam gosp. odbornika Mecilovška, ki se je mnogo trudil za to pošteno zabavo. Dvorana je bila natlačeno polna. Tudi igralci so vrlo dobro izvršili svoje uloge v igri »Kmet Herod«. — Pogrešamo še dveh oseb med nami, in to sta č. g. Podbevšek ki je šel za kaplana v Cirknico, in g. Hrastelj, katerega je Bog odpoklical v večnost.

d Prežganje. Dne 17. februarja t. l. je bila volitev tukajšnjih občinskih odbornikov. Nekaterim občanom sedanji župan ni všeč radi odločnega nastopa proti raznim nelepidim razvadam v tukajšnji občini. Tudi ti so prišli k volitvi, pa so se izgubili, kakor kaplja v morju. Vsa čast volivcem, da so si izbrali take odbornike, ki bodo gotovo volili župana na korist občine. — V »Domoljubu« se nekdaj vedno spodbija nad janško turško uro, češ, da že skozi eno leto kaže vedno polštirih. Jančarji, okorajžite se no vendar enkrat in popravite uro, da vas ne bodo vedno zbadali po časopisih!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Sv. Križ pri Kostanjevici. V nedeljo, dne 7. marca se bo vršil ob 3. uri popoldne v dvorani g. Lukeka ustanovni občni

zbor »Kmetške zveze« za kostanjeviški okraj. Na shod so obljubili priti naši zastopniki v državni in deželni zbornici: gg. dr. Janko Hočevar, župnik Janez Hladnik in najbrže tudi Dular. Velerodni gosp. dr. Janko Hočevar je obljubil nam pojasniti političen položaj v naši državi in pa tudi — kar bo zlasti zanimalo naše vinogradnike — govoriti o vinski kupčiji ter nam podati nasvetov iz svoje bogate izkušnje. Član naše »Kmetške zveze« sme biti vsak polnoleten moški iz sodnega okraja Kostanjevica. Članarina je prav neznatna, namreč 20 vinarjev na leto. Želeti je torej za ta velevažen shod prav velike udeležbe. Na tem shodu bodo povedali poslanci, kaj so storili že za kmeta, a mi jim pa povemo, kaj bi bilo še potrebno, posebno še z ozirom na naše kraje in razmere. Vsem, ki se zanimajo za svoj gospodarski obstoj in napredek, kličem: v nedeljo na svidenje!

d Iz Dobrepolj. Na pustno nedeljo nam je priredilo izobraževalno društvo lepo zabavo. Dekleta so igrale dve igri. »Pri čašici kave« so igrale dekleta iz Ponikve, »Zakleta soba pri zlati goski« pa dekleta iz Kopolj. Ne bomo hvalili, kot je ob takih prilikah navada, ker vemo, da je še marsikaj pomanjkljivega. To pa rečemo lahko, da so Blatnikove iz Ponikve igrale prav dobro, dobre so bile tudi krčmarica, čevljarjeva žena, Kati in prodajalka. Drugim rečemo to: ni dosti, da se igralec samo uloge dobro nauči, ampak treba je v besede vdahniti življenja, treba je igrati, kot bi se dejanje v resnici vršilo. Čisti dobiček se je vporabil v napravo telovadnega orodja. — Ta teden nas je zapustil gospod učitelj F. Tratnik. Bil je le malo časa tukaj, pa se je vsem priljubil, njemu pa kraj in ljudje, da je šel s solzami proč. Posebno si je pridobil zaslug kot blagajnik telovadnega odseka. Ta posel je res vzorno opravljal. Telovadci so se trikrat od njega poslovili. Vsled svojih lepih zmožnostij — on je tudi pisatelj — je hitro prišel na samostojno službo v Črni vrh. Dal nam Bog mnogo takih učiteljev, njemu pa obilo sreče in uspehov v novi službi!

d Iz Loškega potoka. Predpustno veselico je priredila »Dekliška zveza« na pustno nedeljo. Na vsporedu so bile lepe in vabljive točke. Deklamacije »Ženin kos« in »Zlate sanje«, ki so jih prednašala domača dekleta, so lepo uspele. Petje pod vodstvom nadučitelja g. Grilca je želo lepo pohvalo. Igra »Pri gospodi« je pa zvalila obilo smeha in zabave, no saj korajžna gorenjska Miconca se je morala prikupiti s svojim krepkim nastopom. Druge igralke so tudi izvršile svoje uloge v splošno zadovoljnost; zlasti Tekla in njena mama so se dobro zamislile v »gospodo«. Hudomušni srečolov je s svojimi skrivnostnimi srečkami prinesel konečno obilo živahnosti in zabave. Veselo je gledati, kako naša dekleta lepo napredujejo v poštenu izobrazbi in pomagajo, da se naša »Dekliška zveza« pokaže že dokaj krepko in razvito. Žal, da nekateri znajo to tako malo vpoštevati!

GORIŠKA.

Šebrelje. Huda zima je sedaj pri nas. Imeli smo volitve v štedilno posojilnico na Goriškem. Bilo je sicer nekaj nasprotovanja; a je ostalo vse pri starem. Posojilnica dobro napreduje. — V bralnem društvu smo otvorili knjižnico.

Kobariški Kot. Dragi »Domoljub«! Ker si našel pot do zadnje gorske vasi, bodi ti povedano, kako Kotarji ustanavljajo svoje napredne ali kmečke liberalne čitalnice. V Breginju jo imajo od lanskega leta; je vse napredno v nji. Imajo sicer »Gorico« in »Primorski List«, a čez ta dva lista imajo glavno besedo »Soča«, »Primorec«, »Slovenski Narod« in »Edinost«. — Tudi v Sedlu se je rodilo šibko dete, ki so je krstili na ime »Kmečka čitalnica«. To ogromno društvo ima članov za cel tucat z ženskami vred. Komaj so izvolili odbor. A kaj so iztuhale brihtne glave? Napravijo temu detetu brž velik ples, da ne umrje žalosti. Godci so bili iz Italije, čeprav slovenski Benečani. To je šlo skupaj: Garibaldijev takt in pa slovenska zastava na prsih plesalcev. Kaj ne, g. predsednik? Godci ne prihajajo zastoj. Nesli so seboj lepih sto kronic. A ti napredno dete, brcaj in skladaj jih skupaj. — Za kmečko korist je treba drugače začeti delati, ne pa ustanavljati plesnih čitalnic po krčmah. Veste, g. predsednik, kmeta je treba podučiti o kmetijstvu, živinoreji. Če še tega ne veste, vam povemo mi, da pri takih plesih je treba paziti na otroke. S svojim postopanjem niste dobili hvale pri večini krščansko mislečih mož. — Tudi Breginj je imel laško muziko. To je naprednost! Košček kruha daje čez mejo, sami doma pa stradajo.

Po Kobariškem razsaja zadnji čas med otroci huda bolezen — škrlatica. Mnogo jih je že spravila na oni svet. Da omeje bolezen, zapirajo povsodi šole.

Anhovo. Dne 21. febr. je priredilo naše »K. sl. izobraževalno društvo« prvič javno veselico. Spored, ki je obsegal 16 točk, se je nepričakovano dobro obnesel. Igralci in igralko so izborno rešili svojo nalogo; enako lepo so izpadle deklamacije. Gledalci so se čudili in prav zadovoljni odhajali. Pripomniti pa je treba, da se malokatero izobraževalno društvo ima tako boriti za svoj obstanek, ko naše. Že večkrat so se zagrizeni nasprotniki veselili razpada, ali društvo — čeravno mlado — stoji trdno in hoče vse svoje moči staviti tako, da se ne izpolnijo vroče želje nasprotnikov. S tem je društvo zelo pridobilo na ugledu. Podpisani odbor izreka srčno hvalo igralcem in igralkam, kakor tudi pevskega zboru za nastop, posebno pa izraža najpristranejšo zahvalo bratskemu društvu iz Deskelj za ogromen obisk in za izkazano naklonjenost. Na svidenje! Odbor.

Solkan. Odbor »Kat. slov. izobraževalnega društva« v Solkanu izreka zahvalo v prvi vrsti gospodu županu za brezplačno prepustitev veselčnih prostorov. Zahvaljuje se tudi vsem, ki so preplačali vstopnino, posebno pa vsem so-

delujočim članom in članicam, ki so s petjem ali drugače pripomogli, da se je veselica tako lepo obnesla. Hvala! Odbor.

Opomba: Poročilo o veselici bo v »Društveniku«!

Cerkno. V nedeljo, 28. februarja sta bila na Cerkljanskem (v Cerknem pri Otaležu) napovedana dva shoda K. Z. Toda radi mornih, nepremagljivih ovir se nista mogla vršiti, ampak sta bila odpovedana. — Danes sporočamo, da bo v soboto, dne 6. marca, v Cerknem revizija T. O. — Drugi dan, v nedeljo, po sv. maši ob pol 12. shod v Cerknem; popoldne pa v Otaležu. Kmetje, pridite!

Polubinj. Veselica, ki jo je priredilo naše izobraževalno društvo, je prav lepo izpadla. Ugajalo je vse. Petje, igre, deklamacija, vse se je izvršilo lepo in gladko ob splošni zadovoljnosti. Pevski zbor je izvajal pod spretnim vodstvom č. g. kaplana Tomšiča vse pevske točke prav dovršeno. Posebno je ugajala pesem: »Ko pomlad«, ki so jo morali na zahtevo občinstva ponoviti. Fantje izobraževalnega društva so predstavljali igro: »Krčmar pri zvitem rogu«, dekleta pa veseloigro: »Čašica kave«. Pogumno in samozavestno so nastopili oboji, in lahko so ponosni na svoj uspeh. Prvikrat so bili na odru, novinci vsi — a častno so rešili svojo nalogo. Fantje, dekleta: vsa čast Vam! — Društvo je mlado, a s to prvo veselico je storilo velik korak v napredku. Lep uspeh prve veselice naj Vas, fantje in dekleta, bodri, da boste hodili po začrtani poti pogumno in vstrajno naprej — po poti izobrazbe in poštene zabave.

V Batujah je dne 28. februarja predaval g. dr. Dermastia o pogodbah. Batujsko »K. s. izobraževalno društvo«, ki se vrlo giblje, priredi tekom meseca marca predavanje le za dekleta in žene. Predava neka gospodična iz Gorice.

Nevarno je oboleti v Podgori ondotni č. g. kurat Jos. Golob. Bil je že previden. Zdravniki upajo, da okreva. Mlada krščanska organizacija bi z njegovo izgubo bila prehudo udarjena. Zato prav iz srca želimo: Ljubi Bog, povrni blagemu gospodu zopet ljubo zdravje!

Listnica uredništva. Ker je naš urednik bolan, nekateri dopisi zaostajajo. Brez zamere! Vse pride! — **Drežnica:** Vaše poročilo pride v »Društvenik«. Drugo smo porabili. Hvala Vam! Pozdrav! — **Lokovec:** V »Društvenik«! Pozdrav!

Tek,
zdrav želodec, nobenih slabosti nimamo od kar rabimo Fellerjeve odvajalne R. barbara kapljice z g. Ess-kroglice, 6 kapljic franko 4 krome. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Ess trg 10 (Hrvatsko).
Eisa.

Osobe, ki trpe na nerednim izpraznitvjem, dobe po vsakdanji uporabi treh žlic **Frano-Joželove grenčice** hitro uredbo od-

pravljanja potrebe. Že desetletja v rabi na najznamenitejših klinikah za notranje bolezni. M 333 (4)

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 27. februarja 1909.

29, 55, 6, 67, 16.

Linc, 27. februarja 1909.

3, 25, 61, 88, 80.

ZITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 4. marca 1908.

Pšenica, domača	26,50
Rž	19,—
Oves	19,—
Ajda, črna	19,50
Ajda, siva	18,—
Proso, rumeno	16,—
Proso, belo	18,—
Ječmen	18,—
Fižol, koks	26,—
Fižol, mandalon	24,—
Fižol, ribenčan	26,—

Dobivanje zob.

Dajte trpečim »Sc ttovo emulzijo in trdno bodo spali ponoči.

Zobje

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijem znakom Scottovega ravnarja.

rastejo brez bolečin, brez ovir v prebavi in postarejjo beli, ravni in močni. Otrok uživa rad Scottovo emulzijo. Neredno prebavljanje se zboljša.

Cena originalne steklenice 2:50 K Dobi se v vseh lekarnah. 2249 2

Težkoče v želodcu, kakor tudi glavobol, omotico, gorečico, zaprtje, motenja v prebavi, pomanjkanje teka itd. se čudovito naglo odstranijo, če se le malo časa rabijo že mnogo let najbolje preizkušene **Bradyjeve kapljice za želodec.** Bradyjeve žilodčne kapljice mogočno zbujaajo prebavo, pospešujejo slast, zabranjujejo prehudo tvoritev želodčne kisline, gorečico in škodljivo vretje in so priznana izborna sredstvo. Izdeluje se samo v lek. »Pri kralju Ogrskem«, Dunaj I, Fleischmarkt 1/387, kjer je 6 steklenic za 5 K in 3 dvojne steklenice za K 5:50 franko brez vseh drugih stroškov. — Vsaka steklenica mora imeti podpis 3019 3 *E. Brady*

Serravallo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1900:
Državno odlikovanje in častni dip om k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat edlikovano.

Nad 6000 zdravniških spriceval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Vajenca

v trgovino z mešanim blagom sprejme **Franc Mikolič** v Sodražici. 461 2-1

Po znižani ceni

453 2-1 prodaja

raznovrstno špecerijsko blago, delikatese in deželne pridivke na drobno in na debelo

Z. Kranjc, Kranj.

(Nekdaj Kreuzbergerjeva hiša.)

Protin

Armatizem, trganje, celo najbolj zasilna bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zaviljanjem iz rastl. snovi pripravljene. **Kremel-ovoga** je oti protinu in revmi. Vseko drgnjenje brez uspeha. Steklenica z navodilom K 6-1, Stevilno, sijajna priznanja.

Chem. Pharm. Laboratorium **K. H. L. KEMMEL**, Landshut 119, Bavarsko. V 73 16-10

6 rjuh + 15 kron

155 cm širokih, 230 cm dolgih čisto belih, obrobjenih, dobro trpežno blago, razpošljata **franko brata Lechner v Gradcu, Železna hiša.** 572 6-1

Pri

pljučnih boleznih

kašlju, katarih, oslovskem kašlju, influenci

D 85 13-2

predpisujejo zdravniki in profesorji priljubljeni **Sirolin „Roche“.**

SIROLIN lajša nagon h kašlju in vpliva na dober način pri nastopu težav prehlajenja. Radi izbornega okusa tudi otroci **SIROLIN** radi uživajo.

Dobi se na zdravniški predpis v lekarnah po K 4- steklenica.

Zahteva naj se izrecno **SIROLIN „ROCHE“** in odvrne ponarejanja in tako imenovani nadomestek.

Dopadlo je Bogu Vsamog, čnemu k Sebi od-poklicati Iskrenoljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, tasta, strica, svaka, gospoda

Valentina Trevena

bivšega trgovca in posestnika v Idriji.

Umrl je preb'agi v dobi 70 let, dne 23. februarja 1909, ob pol 10 uri predpoldne, po kratki bolezn, preveden s sv. zakramenti za umirajoče, ter bode dne 25. februarja 1909 ob 4. uri popoldne na pokopališču v Idriji položen k več-nemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi. V molitev in blag spomin priporočata raj-nika v imenu vseh ostalih

Albina Treven roj. **Piro**, soproga. **Anton Trever**, trgovec na Jesenicah, brat.

V Idriji, dne 23. februarja 1909.

Narava nudi človeštvu pomoč s tem, da mu daje v raznih boleznih olajšujoča sredstva. Izmed najboljših sredstev, kar jih dobivamo iz morja, je ribje olje, ki ima pa zopern okus. V obliki »Scottove emulzije« je pa ribje olje okusno in lahko prebavljivo v vsemih zdravilnimi lastnostmi v višji meri, kakor v zopernem ribjem olju. Scottova emulzija mora biti v vsakem gospodinjstvu. Naprodaj je v vseh lekarnah.

„Pan“ - klajno - apno je najbolj znamka in se največje zahteva.

Jamstvo: Najčistejša gošča, vsebujoča 38 - 42% fosforove kisline in razredčeno citriono - kislj sol po Petermannovem načinu 80 - 90 % (1 poštni zavoj za poskusno K 2-1)

Najboljši izvor za naročila za poljedelce, velike konzumente in trgovce. Kot klajno apno služi svojemu namenu le očiščeno apno, vsebujoče več-kratno razredčeno citriono kislj sol in tosi rovo kisljino. Tako, edino učinkujoče klajno apno se dobi le pri

Reg. varst. znamenka

„Pan“, Dunaj VI./2, Worellstr. št. 3/a
Prospektl. zastoj.
Za večja naročila naj eneješe ponudbe.

Josip Janko

urar v Kamniku

Velika ulica, priporoča veliko zalogo žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brošev, kakor tudi vsakovrstnih očal po zelo nizki ceni. Popravila, tudi najtežavnejša, izvršim vestno pod poroštvom. 596 1-1

Kuverte s firmo,

- - pisma, - -
- račune itd -

izvršuje natančno po : naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

2 hiši

se prodasta. Več se izve v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14. 202 13-1

To je ravno hud čas, gospa Müller —

sedaj nič več zima in vendar še tudi ne po-letje. Kdor ni tukaj trden, lahko kaj iztakne. Nebesom pa naj bode hvala — pri meni je vse zdravo. Jaz imam vedno pristne Fayeve sodenske mineralne pastile v hiši in pri meni ne slišite n koli kašlja in tako hudo prehlajeni nismo nikoli. Fayeve pristne sodenske pastile so vendar resnično majhne čudovite reči. In po ceni: samo K 1.25 zavojček, ki se jih lahko povsod kupi. Ne pustite si pa pod nobenimi pogoji dati ponarejanja, ampak zahtevajte vedno le pristno Fayeve. D 3431

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. Guntzert, Dunaj IV./1. Grosse Neugasse 17.

Puške!

Landaster . . . od K 28—
 Flobertpuške . . . 8-50
 Pištole . . . 2—
 Samokrepi . . . 5—
 Poprave ceno. Ilustrovani cenik franko. 2370 11
 F. Dušek. Opočno 123, Čechy

Odlikovano. Ustanovljeno 1876
 Vse vrste lovskih pušk, dvocevk, risanic, trocevk, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poročtvom naravnost od to-1289 varne orožja 52—29

Anton Sodia,
 Borovlje, Koroško.
 Bogato ilustrirani cenik zastoj in franko.

Gramofone

dovršene kakovosti od 75 kron višje, dovršene ploče (slovenski samospeli, četverospeli, zbori, Glasbene Matice, Foersterjevi i. t. d., godba najboljših orkestror) prodaja za 4 krone eno z dvema komadoma

A. Casagrande
 v Ajdovščini.
 530 3—1

Mala kmetija
 se prodaja 10 minut od farne cerkve v Javorju pri Bogenšperku na Dolenskem. 598 Več se izve pri 1—1 Antonu Rusu istotam.

Ceno češko posteljno perje
 3481 12—1
 5 kg novega dobro skubljenega K 9 00, bojsnega K 11—, 5 kg bel skubljenega puha K 18—, bojsnega K 24—, 5 kg snežno-belega puha K 30—, boljšega K 36—, 5 kg najfinjšega puha K 48—, 5 kg snežno-belega neskuubljenega puha K 24—, K 30—, najboljega K 36—, Izredno izdatnega belega puha 1/2 kg K 3 00, K 4 00, K 5 40, K 6—, Pošilja poštnine prosto proti povzetju. Zamena dovoljena proti vrnitvi poštnine.
D. Schnurmacher, raspisiljanica posteljnega perja, Taus 246, Češko.

Naročajte „Slovenca“!

Najcen. nakup češkega posteljnega perja
 5 kg nov., dobrega, sivoga skubljenega, brez prahu, K 9-40; boljše K 11-80; 5 kg dobrega napoli belega K16; belo mehko, K23-50; 5 kg snežnobelega, mehko K 28—, K 30—, K 34—, K 36—, 5 kg snežnobel neskuubljen, K 23—, K 26—, K 29—; puh siv a K 3-40, bel a 4—40, snežnobel a K 5-80 in K 6-40 pol kg. Pošiljatev franko po povzetju. Sme se zamenjati in nazaj vzeti proti povratilu poštnine. Pri naročilu se prosi za natančen naslov **IVANA POLATSCHEK** Janovitz a. d. Angel 16 pri Klatovu, Češko.
 B-23 13—1

Najboljša in najcenejša dobivanja
 za muzikalije vsake vrste kakor harmonike, gosli, citre, piščalke, gramofone itd po najnižjih tovarniških cenah.
 Dobre gosli K 4-80, 5-60, 6-80, 7-60, lokraven K -80, 1—, 1-40, 1-80, 2—, Najboljše harmonike K 4-80, 5-0, -40, 6-80. Koncertne citre K 15—, 18—, 25—, Akord-citre K 3-50, 4—, 5—, — Nikak riziko! Zamena doročena ali denar nazaj! — Pošilja proti povzetju e in kr. dvorni založnik

Hanns Konrad
 Brnx št. 877 (Češko).
 Ilustrov. glavni katalog s 3000 slikami zastoj in franko.

20—25 m ostankov
 cefira, barhenta, flanele, oksforda, perilnega platna, kanevasa, gradla iz damasta vse 551 pristno barvano sortirano 2—1
I. a kakovosti . . . K 10—
II. a „ „ „ . . . K 9—
 Ostanki so dolgi 4—12 m in se more dobro porabiti vsak ostanek. Prosim napravite eden poskus. Pri večjem naročilu, to se pravi 2 zavoja od 20—25 m pošilja poštnine prosto. Za nepovoljno se denar vrne.
A. NOVAK, tkalnica za platno, Kraljevi Gradec DO., Češko.

Na Viru pri Domžalah se odda v najem gostilna in trgovina

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali pa v Ljubljani, Marije Ter. cesta št. 1, v trgovini z železnino **Fr. Stupica.** 190 1

Posestvo v prav lepem rodov. kraju blizu okrajne ceste v bližini Celja se radi preselivte po ceni **prodaja.** Obstoji iz legega gosp. poslopja: 2 hiši, prostoren bčokan hlev za 30 glav živine, 6 delov kozolca, svinjaki, drvarnica. Poleg hiš vodnjak, klet pri vinogradu. K posestvu spadajo lepi gozdovi, njive, travniki. Redi se lahko 12 glav živine. Obseg okolu 23 oral. Cena 25.500 K. Več pove **Fran Sitter,** gostilničar na Opeki, pošta Štoré pri Celju. 518 2—1

Na prodaj so 3 posestva!

Eno v **Čirčičah** pri Kranju, s 6 mernikov posevte, mali vrt, hiša, hlev, pod, klet, vse pod eno streho, z opeko krito ter šele pred 5 leti na novo sezidano. Cena temu posestvu je 5000 K; 1000 kron ostane lahko na posestvu.
 Drugo posestvo je na **Otočah,** z velikimi gospodarskimi poslopi v precej dobrem stanu. Posevte je 22 mernikov, lep, velik sadni vrt, dva lepa travnika, en gozd, v kojem so že lepe smreke. Nobena parcela ni čez pet minut od doma. Cena temu posestvu je 12.200 K.
 Tretje posestvo je bolj veliko, okrog 32 oralov njiv, gozdov in travnikov; hiša in hlev v dobrem stanu. Cena temu posestvu je 12.000 K.
 Kdor želi natančnejšega pojasnila, naj se obrne na **koncesijsko posredovalnico v Kranju,** ter naj priloži znamko za odgovor. 575 3—1

Brzobjav!
 Nazaj z Dunaja, nakupil veliko konkurzno maso, zato v položaju, oddajati blago po sledečih cenah, kolikor je še zaloge. — Podpisana tvrdka prosi, naj se hiti z naročilom navedenih izdelkov, ker se taka prilika le redkokdaj nudi in se neugajajoče nazaj vzame. 552 3—1

- 1 skup. žipkastih zastorov 100 cm šir. prej 1 K, sedaj 44 v, boljše prej K 1-40, sedaj 65 v meter;
- 1 modrik, blaga, svilen, prej 90, sedaj 50 v meter;
- 1 gospod. predpasnikov, zelo šir., pr. 1-30, sed. 9 v m;
- 1 gospodinskih brisač, prej 60, sedaj 35 v meter;
- 1 lepe, glad volnine vseh barv, pr. K 2-70, sed. K 1-20 m;
- 1 tirol. platna, prej 65, sedaj 44 v meter, boljše 52 v;
- 1000 kos. zgotovljenih platnenih rjuh brez šiva, zarobj., prej K 2-90, sedaj K 1-90 kos;
- 1000 boljših, raskovo vlaknastih, prej 3-30, sedaj 2-20 kos;
- 1 skup. oksforda za srajce, prej 70, sedaj 45 v, zelo težak prej 90, sedaj 60 v;
- 1 polnih flanel, zelo porabne za perilo, prej 70 v, sedaj 48 v;
- 1 črnih ženskih nogavic, prej 90, sedaj 45 v;
- 1 ženskih srajc z vvezanim nadplečnikom prej 2-70, sedaj 1-35;
- 1 preprog, prej K 1-10, sedaj 60 v;
- 1 pisanih zastorov, dvokrilni, 1 draperija prej K 6—, sedaj 2-80;
- 200 kos. ženskih kril, brez napake, črne, modre, sive in rjave barve, prej 10 K, sedaj 5 00;
- 400 pomladnih bluz, svetle in temne, prej 4-50, sedaj 2-30;
- 1 skup. mošk. spodnjih hlač iz belega ali pisanega gradla, prej 1-90, sedaj 1-10;
- 1 mošk. treznih hlač, prej 5-90, sedaj 3-40;
- 1 lovskih srajc, kompl., z dvojnimi oprsnikom, prej 1-90, sedaj 9 v v;
- 1 turist. srajc, prej 2-90, sedaj 1-70;
- 1 domačih čevljev z vrvič. podplati, prej 1-70, sedaj 90 v;
- 1 sport. čepic za gospode, prej 1-30, sedaj 70 v;
- 1000 m barvastopisanih ali krizastih tkanin v širini odeje, prej 1-70, sedaj 90 v;
- 600 m modrega platna za predpasnike, zelo trpežen in pristobarven, prej 82, sedaj 50 v;
- 200 kosov buretnih garnitur za dve postelji in 1 namizni prt, skupaj prej K 14—, sedaj K 9—;
- 1 skup. lepih otroških predpasnikov, prej 90, sedaj 60 v, in ta velikost 10 v več;
- 1 vel. povesev pletline volne, prej 60, sedaj 40 v;
- 200 kosov močnih nahrbinikov, prej 3-20, sedaj 1-95;
- 800-0 vel. klopičev pletline volne v vseh barvah, prej 70, sedaj 10 v;
- 600 tuc. belih žepnih robcev z barvastim atlasovim robom, prej 1-90, sedaj 1 K pol tucata;
- 500 tuc. barvastih, prej K 2-10, sedaj K 1-10 pol tucata;
- 1 skup. barvastih namiznih prtov, kompletni, veliki, prej K 2-60, sedaj K 1-30.

Navzlic teh čudovito nizkih cen dobi vsak kupec, ki kupi za več kot 10 K, lepo praktično darilo zastoj in se prosi za natančen naslov. Tudi za prekupce je to redka priložnost.

„Kaufhaus zur Südbahn“
 Gradec, „Annenstrasse 68/3.

SINGER
 šivalne stroje
 kupujte le v naših trgovinah, ki se vse poznajo po tem-le grbu:

Ne dajte se zapeljati po naznanilih, ki imajo namen, kazaje na ime **Singer,** postaviti na prodaj še rabljene stroje ali pa teke zastarelega sistema, kajti naši šivalni stroji se ne oddajajo prekupcem, marveč jih prodajamo naravnost 161 občinstvu. 15-1

Singer Co.
 ako družba za šiv. stroje, Ljubljana, Sv. Pe-ra cesta št. 4

Proda se večja množina **živega apna**
 Več pove **Ivan Gruden,** trgovec z apnom **Godiš,** posta Kamnik. 592 3—1

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

== Slavnemu občinstvu se priporoča ==
 dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
 == modna trgovina ==

FRANC SOUVAN, SIN
 v starl Souvanovi hiši, na Mestnem trgu št. 22
 == v Ljubljani. ==

503 (1)

Zavžijte

vsak dan likerski kozarček **dr. Hommel-a** Haematogen neposredno pred kosilom! Dobili boste slast do jedi, živčevje se vam ojači, utrujenost izgine in naglo se povrne telesni počutek. Zahtevajte pa izrečno pristni **dr. Hommel-ov** Haematogen in zavrnite ponarejanja! 522 1

Zahtevajte povsod le drože iz jugoslovanske tvornice drož

Fran Golob & Jos. Polak

Glavna zaloga je pri gosp. Jos. Polaku, trgovcu, Sv. Petra cesta 9, v hiši hotela „Lloyd“ v Ljubljani. 12-4

Postrežba točna in solidna!

Iz trgovine **J. MODIC** v Novi vasi pri Rakeku se razpošilja po vseh poštah jako trpežno, lepo, fino

blago za moške obleke

v različnih barvah, za celo obleko 6-20 m za K 3-80; ako se pri naročilu 2 kroni predplačila priloži. 364 5-1

Ste-li že dobili fonograf zastonj?

Da uvedem povsod svoj izborn najnovejši valjček trdo lite snovi, sem se odločil podariti 2500 fonografov. Zahtevajte proti vposlatvi 10 vin, v znakah prospekt, in dobili morete zastonj in carine prosto krasen koncertni fonograf.

I. Sprechmaschinen-Export „Löwin“, Dunaj VI. 210 Mollardgasse 26, vrata 37. 6-1

Dva krepka dečka

dobrih staršev se sprejmeta v pouk za kolarsko obrt takoj pri **Ivanu Šiška**, kclarju v Ljubljani, Rimska cesta št. 11. 450 3-1

Ljubiteljem cvetic!

Za okno in vrt, po zimi in po letu cveti! Redke in začudenje vzbujajoče velikocvetne vrste begonij, gloksinij, kan, zlato-in srebrno listnih kolodij, kal, georgin, lilij, vrtnic, azalk, alpskih cvetic, fuksij, pelargonij, palm, cvetic vzpenjalik, trajno grmičevje, lepoto in plodonosno. Krasne novosti, prvovrstne, letos cvetoeče, kakor tudi izredno krasni „Rady“. Potrebujete ilovke posebno dobro učinkuje razno gnojivo. Vse ne navadno cenol! Mraz ne škoduje. Bogato ilustrovan cenik v barvah z navodilom o gojitvi zastonj J. S. U. Z. A., Poštign nad Orli. Češko. G 382 10-1

Ustanovljeno 1892.

Priznано najboljšo

zmieta s stroji najnovejše sestave, prekalajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja 1901 58-4 po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneza, laka in stekl. kleja. — Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Steckenpferd-lilijno-mlečno-milo

Najmilejše milo za kožo kakor proti pegam!

332 Dobiva se povsod! 20-1

50 do 200

topkovih sadik 3-5 let starih iz gorakih krajev želi kupiti **KAROL LENASI**, župnik v Košanli. 545 2-1

17. marca

bo poleg drugega semnja v Šent-Petru na Notranjskem tudi

542 semenj 2-1

za vremščino

v občinski hiši.

Vremščina je letos res izvrstna. Notranjci, zahtevajte po vseh gostilnah domače dobro kapljico, Pridite Vremci. Košanli in Premci, prinesite „muštre“. Krčmarji, pridite pokusiti! Cena od 20 do 30 v.

Naročite cenik ur zlatine in srebrnine, ki ga pošljem zastonj in po-3134 štine prosto. 26 2

Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. — Ne naročite ur od tujih židovskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdko

FR. P. ZAJEC, urar in edini zastopnik švicarske tovarne ur. — Ljubljana, Mar. trg 26

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako trdovratnim in zastarelim slučajem: revme, trganja, živčnih boleznih, glavo- in zobobola, bolečin v hrbtu in kitah, bodljajev, trganja po udih, bolečin v nogah, oteklina, hvale se v obče zajamčeni, na mnogih kliničkah praktično preizkušeni, od blizu 1000 zdravnikov priporočeni takoj 2251 bolečine lajšajoči 16-1

Ichtymomentol

Patentovan v vseh državah. Mnogokrat premovan. Nedosežen po zdravilnem učinku! Uspeh iznaden! Nad 300 zahvalnic. Edina razpošiljalnica in tovarna: kemični laboratorij lekarja **S. Edelmanna** v Bohorodczany (via Lemberg) oddelek 26.

Franko se pošilja od 5 steklenic nadalje proti vposlatvi 6K ali po povzetju za 20 h več, 10 stekl. franko 10K, 25 stekl. franko 23K.

Izborna prilžnost za nakup za trgovce manufakt. blaga in krošnjarje. Razpošilja se tudi na zasebnike

40 do 45 m ostankov K 15- -

sortir. v barventu za obleke 78 cm širok, krasni vzorci modnega čebrijca za hišna oblačila, srajce in bluze, izborna obeljena domače platno, kanšila, za posteljne prevleke, brisače, kuhinjske brisače. Dolgost ostankov 6-10 metrov zajamčeno brez napak in vele-prima lakovost, perline barve. Ako ne ugaja, denar takoj nazaj. Najmanjše naročilo 1 zavoj za poskušnjo 40-45 metrov K 15- - po povzetju pošilja 448 3-1

tkalnica **R. HORNER**, Nachod, Češko. Pri večjem naročilu 3 % popusta.

HAMBURG - AMERIKA - LINIE.

Voznje traje 6 dni
z najnovejšimi leta 906 in 1906 zgrajenimi velikanskimi parniki „Amerika“ 24.000 ton
Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton torej še enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki Pojasnila daje zastopnik: z 8-12000 tonami 385 26-1
Kolodvorske ul. št. 28 Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek torek in četrtek v tednu.
Fr. Seunig, Ljubljana

Posor, kmetice in dekleta! V moji lekarniški praksi, katere tevrnjem že čez 26 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kapilol št. 11. Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 6 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Juršič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej, ali s poštним povzetjem. b 3142 10-1

Priporoča se domača slovenska trgovina pri nakupovanju oblačilnega blaga

pri Češniku

Ljubljana, Lingarjeve ulice.

Velika zaloga ženskega svilnata in volnenega blaga za bluze in obleke, delen, 455 - saten, batist in kambrik. 4-1

Zaloga za moške; kamgarn, sukno, ševiot in modno blago. - Zaloga belelega perilnega blaga; platno, kotenina, šifon v vseh širjavah

Popolna oprema (bališ) za neveste. Novosti svilnatih šerp in rut. Raznovrstne preproge.

Cena nizka. - - - Postrežba poštena.

Josip Kordin

Ljubljana, Pred škofijo št. 3

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih

zanesljivih semen

kakor detelje, velikanske pese in korenja za krmo, vseh vrst trav, travnišnice, jezenske repe, solate, kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštним potom se izvršujejo naročila točno in solidno.

256 12-1

**Herbabsny-jev podfosforato-kisl
apneno-železni sirup.**

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preiskušeni in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomiruje kašel in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 250, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razposiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, (Herbabsny-jev naslednik) Dunaj, VII. I. Kaiserstrasse 73 75.
V zalogi pri vsi lekarni v Ljubljani, Bejaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Nov. Mestu, Reki, Sevnici, St. Vidu, Trzinu, Velikem, Veljaperku in Audrijevu

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Priščno samo s travo navedeno znamko. Prod. podzajavljen se štati.

**Herbabsny-jeva
aromatiška esenca.**

Ze 34 let uvedeno in najbolje preizkušeno mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nerвноїne boleti.

Cena steklenici 2 K. po pošti 40 vin. več za zavitek. 2849 14-4

Potniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in nanesljivo potovati naj se obrnejo na
Simona Hmetzka
*v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kakovostna Pojasnila daje se brezplačno.*

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Župančiča

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana 247 za 3 K, vezana za 4 K. 5-1 3186 1

P. n. občinstvu vřjudno naznanjam da mi je podelila c. kr. vlada

koncesijo za posredovanje za nakup in prodajo raznih zemljišč, stavbišč, posestev, gozdov, travnikov, njiv i. t. d.

Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvoli blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje.

Se priporočam **Loreno Rebolj Kranj, Glavni trg 189.**

Zahtevajte zastoni

In franko moj veliki ilustrovani cenik z nad 3000 podobami ur, zlatnine, srebrnine itd.

Prva tovarna ur v Brřku št. 936 (Češko)

Hanns Konrad c. in kr. dvorni založnik.

Prava švicarska nik. ank.-remont. ura, sistem Roskopf K 5-1, 3 tomati K 14-1. Registr. Adler-Roskopf nik. ank.-rem. ura K 7-1. Prava srebrna rem. ura K 8 40. Nikak risko! Zamena dovoljena 9992 ali denar nazaj. 90 7

Travniške in mahovne brane
s členi in pregibalne

Eno- in dvorezni jekleni plugi

valjarji iz pločevine z obročki, zvezdni in Cambridge valji 255 se izdelujejo v prima izborni sestavi pri 6-1

Ph. Mayfarth & Co. Dunaj II., Taborstr. šte. 71, Illustr. ceniki zastoni in franko. Izurjeni zastopniki se iščejo

Skupna rezerva sklepom 1907 čez stotisoč kron. Upravno premoženje sklepom 1907 3,600.000 kron. **Zadružnikov čez 550.**

Glavna posojilnica

reg. zadr. z neom. zavezo v Ljubljani, pisarna na Kongresnem trgu št 15 nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. K 475 za vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretregalo. 3418 1

Uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani. Račun poštno hranilnice št. 49088. Telefon št. 135.

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blesk in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Vsakdo si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag iznajdene pomade ohrani svoje lase goste in dolge. Nobeno drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi za lase, kakor pomada Csillag, ki si je po vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker dame in gospodje že po rabi prvega lončka pomade dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las poneha že po nekaj dneh popolnoma in začno poganjati novi lasje. Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč, iz vsega sveta dospelih priznanih pisem, ker le resnica venča uspeh. 519 (20-1)

Lonček stane: 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošila vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I, Graben šte. 14,

kamor je naslavljati vsa naročila. ●●●●●

Ako kašljate,

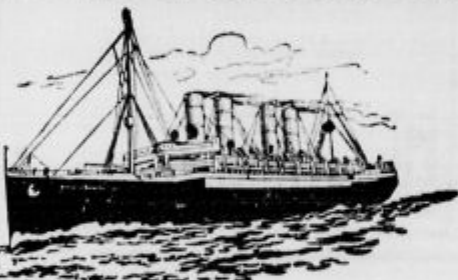
če ste hripavi, zaslezeni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči potite, kaže to, da ste se

prehladili ali dobili influenco, vendar utegnejo imeti tudi ti simptoni važen pomen. Zato je potrebno, da preprečite nadaljne učinke in v Vašo korist rabite domače zdravilo **Orkenyjev lipov med** (sirup), katerega hvalijo in priporočajo mnogi zdravniki.

Mnogo zahvalnih pisem potrjuje ta izborni učinek. Vzorčna steklenica **Orkenyjevega lpevega medu** (sirupa) stane **K 3**, velika steklenica **K 5**, 3 steklenice **poštine prosto K 15** — po povzetju ali če se pošlje denar naprej.

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:
Lekarna pri „Apostolu“, Budapešta,
3059 2 **Josefaring 64, Depot 29.**

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko

Je s cesarskimi brzoparniki „Kronprinzessin Cäcilia“ 140 26-1 Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“ „Kaiser Wilhelm der Große“.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur

EDVARD TAVCAR, Ljubljana

vodvorske ulice št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

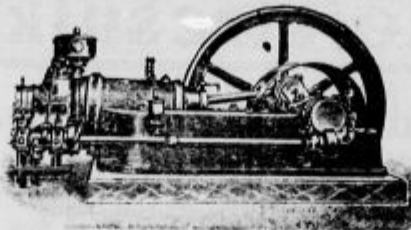
Kje se dobe najboljši poljedelaki stroji, kakor mlatilnice, gopeljni, čistilnice, preše za sadje i. t. d.?

FR. STUPICA
v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 8.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo trdko pri nakupu **stavbenih potrebščin**, portland-cementa, traverz, železniških šlin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic

Avstrijska družba za Benz-motorje z o. j.

Pisarna **DUNAJ I., Kärntnerring šte. 14** Pisarna

BENZ- plinovi sesalni motorji, ki se kurijo z vsakim kurivom.

Nad **3200** motornih naprav dobavljenih

BENZ- plinovi bencin motorji

od 1 do 30 PS so glede dobave ceni, ter najcenejši in najzanesljivejši v obratu.

zdrružujejo zmerne nabavne stroške majhne obratne stroške ter največjo gotovost v obratu. Pošiljajo se pod zelo kulantnimi pogoji.

Specialni prospekti in spričevala o tisočih takih naprav na zahtevo na razpolago.

Edini zastopnik se išče.

Edini zastopnik se išče.

583 1-1

Opr. št. A 171/8
31

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji sta po prošnji varuha dediča ndl. Janeza Tončiča na prodaj po javni dražbi sledeči nepremičnini, ki spadata v zapuščino Beti Božič iz Idrije št. 208 in nepremičnini, za kateri sta se ustanovili pristavljene izklicni ceni in sicer vlož. št. 546 k. o. mesto Idrija (stavb. parc. št. 554 h ša s hlevom na jeličnem vrhu št. 527, vrt parc. št. 1207/4) za ceno 1723 K 05 v in vlož. št. 625 k. o. mesto Idrija (travnik parc. št. 1164/1) za ceno 1049 K 70 v.

Dražba se bo vršila

dne 13. marca 1909 ob 9. uri dop. pri sodišču v Idriji v sobi št. 1.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestev zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču.

C. kr. okrajno sodišče v Idriji odd. I.,

dne 22. februarja 1909.

Priložnostni nakupi!

Krasna žepna ura z verižico K 3-50.

30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega pošiljam 1 krasno 36 ur idočo (ne 12 ur) „Gloria“ srebrno anker-rem. uro, švic. kolesje z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali pos. ebr. verižico natančno idočo le za K 3-50.

Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švicarsko uro s pozlačeno verižico za 5 K.

Triletno pisмено jamstvo za vsako uro. Razpošilja proti povzetju

S. KOBANE, Schweiizer-Uhren-Exporthaus.

539 **KRAKOV št. 48.** 1-1

Neštevilno priznanj in donoročil. — Za neugajajoče denar nazaj

Radi izpraznenja zaloge se odda

360 kom. rjuh brez siva

zajamčeno čisto platno, 2 metra dolgih, 150 cm širokih, za nabavno ceno K 2-10 za komad; iste rjuhe 2-25 m dolge, K 2-00 komad.

Blago je iz najboljše platnene preje, izdelano pri ročnih tkalcih v Krkonosih najkrajne, vsled tega neprimerno trpežnejše in volnejše, kot ono, ki je izdelujejo stroji v tovarni.

Najmanj se pošilja 6 komadov po poštnem povzetju. Za event. neprimerno blago se rade volje vrne denar, torej nikak riziko. 584 1-1

Tkalnica platna

Ivana Löwi, Arnau, Češko, Krkonosí.

POZOR! ČITAJ! POZOR!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, naduhi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. 3140 10-9

Delovanje izborno, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 3 steklenice 5 K 80 v., po povz. tju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠIČA,

lekarnarja v Pakracu šte. 65 (Slavonija).

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

V Ameriko
in Kanado

zložna, cena
in varna

vožnja s
H 2927

Cunard Line

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Carpathia 4. marca, Slavonia 17. marca 1909, Ultonia 30. marca 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), dne 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909, Mauretania 6. marca, 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Kmetje rešite

svojo živino

pred omehčanjem in zlomljenjem kosti, ki preteta živini vsled suše, s pravočasno porabo

Bartel-ovega klajnega apna.

Nekaj dek na dan zadostuje, da se obvaruje pred to boleznijo. Poduk in cenik zastonj.

Mihael Bartel & Co.

Dunaj X/3 Sicoardsburggasse 44.

Dopisuje se slovensko. 167 6-1

Samo
6 dni

LJUBLJANA HAURE NEW-YORK

Francoska prekomorska družba. Odhod iz Ljubljane vsak torek. Vožne liste in pojavnice daje amo 385 26-1

ED. ŠMARDA

obl. konces. potov. pisarna Ljubljana, Dunajska cesta 18, nasproti znane gostilne pri „RIGOR“

Tednik „SLOVENEK“ [sobotna številka] stane na leto 7 K.

Izborna kofenino

(surov molin) 572 6-1

št. 181	št. 191	št. 201	št. 1001	št. 2001	št. 3001
vinar 39	46	48	45	50	59

vsi 78 cm široko. Najboljše, kar mogoče

Dobavljata, najmanjše naročilo 30 metrov, brata Lechner, Gradec, Železna hiša, franko. — Pošiljajo se radevolje tudi vzorci.

Vsak poskus popolno zadovolji.

Za 17 kron!! 572 6-1

100 cm dolg, za 11 K 115 cm dolg, za 12 K 125 cm dolg razpošiljata brata Lechner v Gradcu na vse strani

lep dežni plašč

s kapuco, držalom in nahrbtniki iz zajamčeno pristnega nepremočnega tirolsko-erlinškega lodna za gospode in dame.

izdatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Štintik.

10.000 kron nagrada

golobradcem in plešastim. Pristni danski „Mos-balm“ je vzročil, da je zrasla brada in lasje v 8 dni. Mladi in stari gospodje in gospe uporabljajo „Mos-balm“, da jim raste brada, obrvi in lasje, ker je sicer tako, da je „Mos-balm“ edino sredstvo moderne znanosti, katero tekom 8-10 vsled vplivanja na brbončice poravnava da prično lasje takoj rasti. Nekočnost je zajamčena.

10.000 kron v gotovini — plačamo golobradcu ali plešastcu ali imajočemu redko lasje, ki brezuspešno uporabljal „Mos-balm“ šest tednov. Naša tvrdka je edina, da tako jamstvo. Zdravniški opisi priporočila. Svarimo nujno pred prejevanji. — Poizkus z Vašim „Mos-balmom“ se je obnesel. Tekom 8 dni se je že pokazala rast las, in v 10 dneh da so bili svetli in mehki, so bili dovolj trdni. Tekom tednov se je razvila naravna brada in sedaj je bil viden učinek Vašega balz. I. C. dr. Twerg, Kodanj. — Podpis. 1909 ročam uporabo pristni, neprekosljiv, danskega „Mos-balz.“ vsakomur, kdor želi, da mu rastejo novi lasje, izpadali so mi lasje, da so nastala gola mesta: po 3 tednih uporabi „Mos-balz.“ so pričeli lasje rasti, postajali so gosti in težki. Gspdc. M. C. Andersen, Nu Væge gade 5, Kodanj. — 1 zavoj „Mos“ veča 10 K. — Diskr. pošiljanje proti prejelci ali gostom. Naroča se pri največji spec. trgovini na svetu:

Mos-Magasinet, Copenhagen 470. Dänemark, (Dopisnice frankirati z 10 vin. kaml, pisma s 25 vin.)

Črna obleka

ostane vedno moderna. Veliko izbero nego 200 kakovosti lepega modernega blaga imata brata Lechner v Gradcu, železna hiša, in pošiljata brezplačno vzorce na izbero. 572

Vizualna: „Katališka Tiskarna“